

BIURO EDUKACJI NARODOWEJ IPN

oferta edukacyjna 2021/2022

SPIS TREŚCI

PROJEKTY I KONKURSY EDUKACYJNE 4
- Dla wszystkich 4
- Dla nauczycieli 7
- Dla uczniów 11
- Dla najmłodszych 20

PROGRAM POLONIJNY 22

PROGRAM ZAGRANICZNY 24

WYSTAWY 26

MULTIMEDIA 30
- Filmy 31
- Animacje 33
- Filmy dla najmłodszych 34
- Wydawnictwa CD 34
- Audiobooki z cyklu „Pamiętniki do słuchania” 35

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL FILMOWY O TOTALITARYZMACH „ECHA KATYNIA” 36

PORTALE 38
- Portale edukacyjne 38
- Portale tematyczne 39

NOTACJE 42

GRY PLANSZOWE 46

MATERIAŁY EDUKACYJNE 50
- Teki edukacyjne 50
- Komiksy 52

CENTRUM EDUKACYJNE IPN PRZYSTANEK HISTORIA IM. JANUSZA KURTYKI 54

KONTAKTY 56

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ

Biuro Edukacji Narodowej (BEN) jest częścią Instytutu Pamięci Narodowej i wypełnia jedno z podstawowych jego zadań upowszechnianie historii Polski w kraju i zagranicą w formie: działań edukacyjnych i wystawienniczych. W skład Biura Edukacji wchodzą Wydział Projektów Historycznych, Wydział Notacji i Opracowań Multimedialnych, Wydział Logistyki, Centrum Edukacyjne IPN im. Janusza Kurtyki „Przystanek Historia” oraz Samodzielna Sekcja Programowa. Ponadto edukacją historyczną w kraju zajmują się oddziałowe biura edukacji. W realizacji misji edukacyjnej współpracujemy także z innymi pionami IPN: Biurem Badań Historycznych, Archiwum, Wydawnictwem, Biurem Upamiętniania Walk i Męczeństwa oraz Biurem Poszukiwań i Identyfikacji. Celem BEN jest popularyzacja wiedzy historycznej dotyczącej Polski w XX w., aby pamięć o wydarzeniach z jej dziejów była żywa obecnie i by została przekazana kolejnym pokoleniom. Edukacja historyczna prowadzona przez Instytut obejmuje kompleksowe działania skierowane do odbiorcy w każdym wieku, od uczniów szkoły podstawowej przez młodzież i nauczycieli po wszystkich dorosłych Polaków, a także cudzoziemców. Materiały edukacyjne, które tworzy Biuro Edukacji Narodowej IPN, są dostosowane do poziomu wiedzy odbiorców w kraju i za granicą. BEN wykorzystuje najnowsze metody edukacyjne, organizuje projekty ogólnopolskie, konkursy, zajęcia i lekcje oraz przygotowuje materiały edukacyjne. Dzięki przeprowadzanym wywiadom i notacjom tworzy niezwykłe archiwum historyczne. W archiwum tym znajdują się m.in wspomnienia osób, które brały udział w II wojnie światowej, przeżyły Holokaust, walczyły z komunistycznymi władzami w Polsce lub też były przez nie represjonowane. Dostęp do archiwum jest otwarty i dzięki temu każdy może wysłuchać tych relacji w internecie. Z wieloma działaniami IPN można zapoznać się w Centrum Edukacyjnym IPN im. Janusza Kurtyki „Przystanek Historia” na ul. Marszałkowskiej 21/25 w Warszawie. Są tam organizowane konferencje prasowe, wystawy, a także spotkania ze świadkami historii, naukowcami oraz lekcje dla uczniów.

Od wprowadzenia stanu wojennego w Polsce mija już 40 lat. Wydarzenia jakie miały miejsce w naszym kraju głośnym echem odbiły się wówczas na całym Świecie. 80. lat temu powstała Armia Krajowa, która w Polsce w czasie II wojny światowej stanowiła trzon zbrojnego oporu przeciwko okupantom. Swoimi działaniami chcielibyśmy upamiętnić tamte wydarzenia oraz przypomnieć zapomnianych bohaterów. Przedstawiamy więc Państwu naszą nową ofertę edukacyjną.

PROJEKTY I KONKURSY EDUKACYJNE

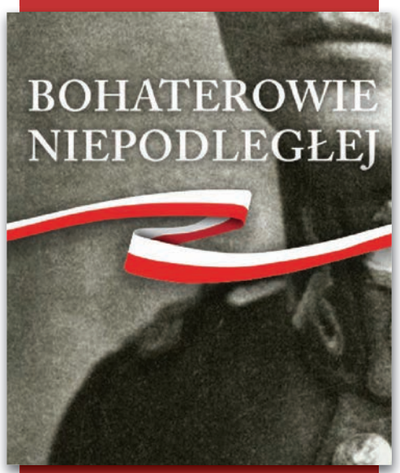
NOWOŚĆ

DLA WSZYSTKICH

Historia w Wielkim Formacie

Projekt edukacyjny, polegający na stworzeniu przez Biuro Edukacji Narodowej posterów i plakatów z obrazami oraz fotografiami o tematyce historycznej. Ilustracje poddawane są procesowi cyfrowej koloryzacji, drukowane w rozmiarach od 1,5 do 2 metrów na trwałym i łatwym do oczyszczenia materiale. Każdy egzemplarz jest wyposażony w prosty system instalacyjny.

Artur Kolęda I *artur.koleda@ipn.gov.pl*

Bohaterowie Niepodległej

Seria publikacji przedstawia postacie, które uczestniczyły w zmaganiach o niepodległość Rzeczypospolitej i jej granice w latach 1914–1921. Jej celem jest upamiętnienie osób i wydarzeń tego czasu oraz promocja postawy poświęcenia dla ojczyzny. W serii znajdą się sylwetki zarówno osób znanych z kart podręczników, jak i tych bohaterów Niepodległej, których nazwiska są dziś zapomniane. Seria „Bohaterowie Niepodległej" to również przypomnienie okresu Polski Walczącej (1939-1956), czyli obrońców Ojczyzny czasu II wojny światowej, żołnierzy PSZ na Zachodzie, konspiratorów Armii Podziemnej, Żołnierzy Wyklętych oraz bohaterów „Solidarności".

dr hab. Marek Gałęzowski | *marek.galezowski@ipn.gov.pl*

Kamienie Pamięci. Żołnierze Armii Krajowej

Ten projekt służy szerszemu przypomnieniu o lokalnych bohaterach. „Kamienie" są metaforą trwałości naszej pamięci o tych osobach. Pragniemy utrwalić ich imiona, by przypomnieć, że historię często tworzą zwykli ludzie. Każda edycja ma innych bohaterów. W roku szkolnym 2021/2022 będą nimi żołnierze Armii Krajowej. Uczestnikami projektu mogą być grupy uczniów kierowane przez nauczyciela, drużyny i zastępy harcerskie, koła naukowe, grupy rekonstrukcyjne lub koła kombatantów. Formuła jest otwarta także dla osób indywidualnie zajmujących się historią. Zadaniem osób i grup biorących udział w projekcie jest odnalezienie postaci zasługującej na upamiętnienie i upowszechnienie wiedzy o niej w wybrany przez siebie sposób.

Magdalena Zapolska-Downar I *magdalena.zapolska@ipn.gov.pl*

NOWOŚĆ

Zostali na Wschodzie

Przypominamy kapłanów, nauczycieli, naukowców i innych przedstawicieli elit polskich, którzy po 1945 r. pozostali na terenie ZSRS. Jedni nie chcieli, a inni nie mogli osiąść w powojennej Polsce. Podjęli misję przeciwstawiania się sowietyzacji, ocalenia języka, kultury, przechowania wiary. Nie zabiegali o honory, nie liczyli na ordery czy wyrazy uznania. Niczym żołnierze na straconych placówkach pełnili służbę, nie zważając na jej dramatyczne konsekwencje – więzienia i łagry sowieckie, represje. Zapraszamy do wspólnego tworzenia słownika polskiej inteligencji na wschodzie.

Adam Hlebowicz I *adam.hlebowicz@ipn.gov.pl*

„Audycja Historyczna Roku" konkurs dla reportażystów telewizyjnych i radiowych

Celem konkursu jest wyróżnianie i promowanie dokumentalnej twórczości radiowej i filmowej, prezentującej najnowszą historię Polski. Dokumentalne audycje radiowe i filmy są oceniane przez Jury w następujących kategoriach: wydarzenie, losy bohaterów i historia regionalna.

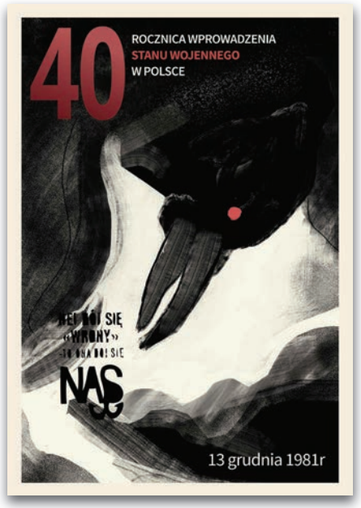
PLakat: 2022

Konkurs kierujemy do młodych projektantów graficznych – uczniów szkół ponadpodstawowych, studentów i absolwentów szkół wyższych. Jego zadaniem jest stworzenie plakatu lub serii plakatów, których tematem będzie ważna rocznica wydarzenia związanego z historią Rzeczypospolitej Polskiej w XX wieku.

Szymon Węglowski | *szymon.weglowski@ipn.gov.pl*

Prace laureatów konkursu PLakat:2021: Jolanty Buczkowskiej, Konrada Knapacza i Eweliny Ostrowskiej.

Akcje rocznicowe

Jest w kalendarzu kilka rocznic i dat, o których warto pamiętać i o których IPN stara się przypominać w różny sposób. Oto kilka z nich.

Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych. 1 marca

Święto tych, którzy po 1944 r. nie zgodzili się, by Polską rządzili komuniści narzuceni przez ZSRR. Nie złożyli broni. Tę postawę wielu przypłaciło torturami, okrutnym więzieniem oraz śmiercią bez prawa do własnego grobu. Dzięki wielu inicjatywom IPN „Wyklęci" coraz częściej stają się „Niezłomnymi" – bohaterami dla kolejnego pokolenia Polaków.

Narodowy Dzień Pamięci Polaków Ratujących Żydów pod Okupacją Niemiecką. 24 marca

W rocznicę zamordowania przez Niemców bohaterskiej rodziny Ulmów z Podkarpacia oraz ukrywanych przez nią Żydów obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci Polaków Ratujących Żydów pod Okupacją Niemiecką. W całym kraju z tej okazji odbywają się zorganizowane przez BEN IPN konferencje, dyskusje, debaty, sympozja i pokazy filmów.

Wołyń 1943. Pamiętamy

Projekt dla wszystkich którym bliska jest pamięć o zbrodni wołyńskiej. W obliczu ogromnej zbrodni czasem brakuje nam słów . Warto zatem płużyc się tymi, które wypowiedzieli inni. Wybierzcie fragment poezji o tematyce zbrodni wołyńskiej, zaaranżujcie swoją interpretacje i prześlijcie nagranie do nas.

Sergiusz Kazimierczuk | ***sergiusz.kazimierczuk@ipn.gov.pl***

Pokaż, że pamiętasz! 1 sierpnia

W każdą rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego Instytut Pamięci Narodowej wraz z Muzeum Powstania Warszawskiego rusza z akcją „Pokaż, że pamiętasz!". Znajdź grób kogoś, kto uczestniczył w Powstaniu Warszawskim, zaopiekuj się nim, prześlij nam relację fotograficzną. Dla każdej osoby, która aktywnie weźmie udział w akcji, mamy „pakiet powstańca". Relacje zbieramy do 2 października.

dr Mateusz Marek | ***mateusz.marek@ipn.gov.pl***

Zapal światło wolności. 13 grudnia

13 grudnia 1981 r. w Polsce został wprowadzony stan wojenny. Brutalne działania reżimu spotkały się ze sprzeciwem wolnego świata. Zapalenie świec w oknach wielu domów na całym świecie stało się znakiem pamięci o Polakach walczących o godność i wolność. Do tego symbolicznego gestu solidarności wezwali wówczas papież Jan Paweł II i prezydent USA Ronald Reagan, a płomień wolności rozbłysnął na Watykanie i w Białym Domu. Instytut Pamięci Narodowej co roku zachęca do uczczenia pamięci ofiar stanu wojennego w ten sam sposób, czyli przez zapalenie światła wolności w oknach domów wieczorem, 13 grudnia, o godz. 19.30.

DLA NAUCZYCIELI

Szkolenia stacjonarne

Zapomniani polscy naukowcy i wynalazcy

Zapraszamy na cykl szkoleń dla nauczycieli przedmiotów humanistycznych realizowany w kilkunastu miastach Polski prowadzonych wspólnie z Ministerstwem Edukacji i Nauki. Osiągniecia polskiej nauki i techniki w XX wieku są tematem nowego cyklu. Celem seminariów jest przedstawienie i zapoznanie uczestników z zapomnianymi naukowcami i ich osiągnieciami z dziedzin takich jak matematyka, fizyka, biologia, chemii czy szeroko rozumiana technika XX wieku. Każdy z tematów będzie realizowany podczas dwóch spotkań z nauczycielami, złożonych z wykładu, warsztatów metodycznych oraz elementu multimedialnego.

Magdalena Ruczyńska | ***magdalena.ruczynska@ipn.gov.pl***

Historie o historii

Seminarium o tradycji polskiej powieści historycznej, na początku XX wieku, w II RP i PRLu. Związki najpoczytniejszych autorów prozy historycznej z nurtami politycznymi, propagandą komunistyczną i przełomowymi wydarzeniami społeczno-politycznymi, takimi jak jubileusz 1966.

www.centrumedu.ipn.gov.pl

Warsztaty archiwistyczne

Forma edukacyjna realizowana wspólnie z Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli. Zajęcia realizowane są wg. scenariusza:

- prezentacja Archiwum IPN – organizacja archiwum, zadania ustawowe i ich realizacja, zasób archiwalny (rodzaje dokumentów, ich opracowanie i udostępnianie);
- zwiedzanie Archiwum IPN – pracowania konserwacji dokumentów i wybrany magazyn (w zależności od tematyki edycji);
- prezentacja i omówienie źródeł na dany temat (2 prezentacje po 20 min. przygotowywane przez pracowników AIPN);
- wskazówki metodyczne dotyczące wykorzystania zaprezentowanych dokumentów (metodyk MSCDN);
- praca z dokumentem (w grupach) – przygotowanie scenariusza lekcji z wykorzystaniem prezentowanych źródeł;
- prezentacja koncepcji scenariusza i ich ocena przez metodyka MSCDN.

www.centrumedu.ipn.gov.pl

Lewica na rozstajach dróg – od odzyskania niepodległości do powstania PZPR (1918-1948)

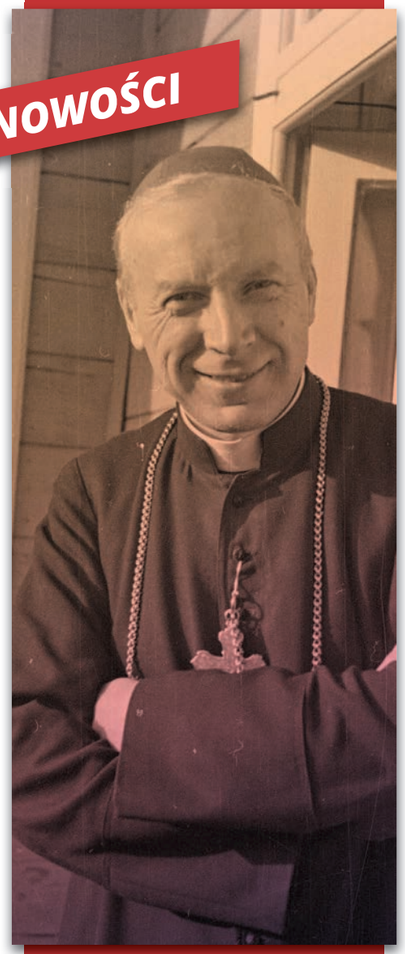
Seminarium opisujące dzieje ruchu robotniczego w Polsce w okresie II RP, w czasie II wojny światowej oraz w pierwszych latach powojennych.

www.centrumedu.ipn.gov.pl

Osiągnięcia i dziedzictwo II RP – seminarium poświęcone Polakom, którzy wpłynęli na rozwój II RP

Przedstawione zostaną m.in. osiągnięcia gospodarcze, kulturalne, które dotrwały do naszych czasów.

www.centrumedu.ipn.gov.pl

Doświadczenia narodów Rzeczypospolitej w obliczu II wojny światowej

Seminarium ukazujące historię mniejszości narodowych w II RP.

www.centrumedu.ipn.gov.pl

Cały naród buduje swoją stolicę

Seminarium o roli symbolicznej, propagandowej i praktycznej odbudowy Warszawy w latach 1945-78, połączone z krótkim wykładem o polskiej wersji socrealizmu i promującej go propagandy.

www.centrumedu.ipn.gov.pl

Prymas Wyszyński

Szkolenie dla nauczycieli, które przybliży życie i działalność kard. Stefana Wyszyńskiego – Prymasa Tysiąclecia, zorganizowane w związku z obchodzoną w br. rocznicą urodzin i śmierci Prymasa kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz zaplanowaną na wrzesień br. beatyfikacją Prymasa.

www.centrumedu.ipn.gov.pl

,,13 grudnia, roku pamiętnego..'' seminarium w ramach obchodów 40. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego

Seminarium przybliży genezę, przebieg, konsekwencje stanu wojennego czy wpływ tych lat na polską muzykę. Podczas warsztatów przedstawione zostaną m.in.nowoczesne metody nauczania o stanie wojennym.

www.centrumedu.ipn.gov.pl

Historia w edukacji wczesnoszkolnej

Seminarium dla nauczycieli klas 1-3, poświęcone obecności zagadnień historycznych w edukacji wczesnoszkolnej. ***www.centrumedu.ipn.gov.pl***

Szkolenia terenowe

II Rzeczpospolita – państwo wielu narodów Wielokulturowy szlak Podlasia

Seminarium objazdowe mające na celu przybliżenie historii, losów, tradycji ludności żydowskiej, prawosławnej, muzułmańskiej, żyjącej od wieków na podlaskiej ziemi. W programie: Tykocin, Białystok, Supraśl, Sokółka, Bohoniki, Kruszyniany, Kraina Otwatych Okiennic.

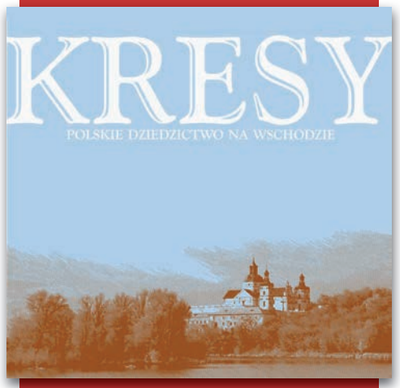
www.centrumedu.ipn.gov.pl

Od partyzantki do Rzeczypospolitej Kampinoskiej Puszcza Kampinoska 1939-44

Seminarium terenowe ukazujące dzieje Puszczy Kampinoskiej w czasie II wojny światowej.

www.centrumedu.ipn.gov.pl

Kresy – polskie dziedzictwo na Wschodzie

Celem seminarium wyjazdowego jest zapoznanie uczestników z najnowszymi działaniami edukacyjnymi BEN, nawiązanie przez nauczycieli kontaktów z Polakami żyjącymi na Wschodzie oraz kultywowanie pamięci o polskich Kresach. Kresy wschodnie to ziemie niegdyś należące do Rzeczypospolitej i po dziś dzień zamieszkałe przez wielu Polaków. Rozciągają się od dzisiejszej wschodniej granicy Polski po Smoleńsk i Dzikie Pola Ukrainy.

dr Mateusz Marek | *mateusz.marek@ipn.gov.pl*

Dzieje polskiej emigracji niepodległościowej 1939-1989 Edycja IV – Rzym;

Instytut Pamięci Narodowej oraz Ośrodek Rozwoju Edukacji w 2018 roku rozpoczęli czteroletni projekt o polskiej emigracji niepodległościowej XX wieku. Do tej pory seminaria dotyczyły ośrodków emigracyjnych w Wielkiej Brytanii, Paryżu i Nowym Jorku.

Czwarta odsłona seminarium, zaplanowana na rok szkolny 2020/2021, przybliży losy polskiej emigracji niepodległościowej w XX wieku w Rzymie.

Projekt adresowany jest do aktywnych zawodowo nauczycieli i doradców metodycznych historii, wiedzy o społeczeństwie lub języka polskiego w szkołach podstawowych (kl. VI–VIII), liceach i technikach.

Barbara Pamrów | *barbara.pamrow@ipn.gov.pl*
Renata Bieniek | *renata.bieniek@ipn.gov.p*l

DLA UCZNIÓW

„Nieznane miejsca pamięci w mojej okolicy" – konkurs fotograficzny

Celem konkursu jest zainteresowanie regionalną historią zapomnianych lub zaniedbanych miejsc pamięci narodowej. Na terenie Polski jest ich wiele, niezarejestrowanych. W zapomnienie powoli odchodzą nadgryzione zębem czasu pomniki, kapliczki, mogiły czy tablice upamiętniające ważne wydarzenia historyczne. Ludzie, którzy dbają o te miejsca, również odchodzą. Zadaniem w konkursie jest zrobienie maksymalnie trzech zdjęć jednego wybranego miejsca pamięci oraz napisanie krótkiego atrakcyjnego opracowania historycznego (w dowolnej formie) wydarzenia związanego z tym miejscem. Konkurs planujemy zorganizować w dwóch kategoriach, dla szkół podstawowych i średnich.

Maryla Czupryńska-Szczupak | *maryla.szczupak@ipn.gov.pl*

Niezwyciężeni

„Niezwyciężeni" to kolejna odsłona konkursu edukacyjnego upamiętniającego sylwetki osób uhonorowanych Krzyżem bądź Medalem Niepodległości. Tym razem zadaniem uczestników konkursu będzie stworzenie filmu o dowolnej postaci, która oprócz uhonorowania Krzyżem bądź Medalem Niepodległości była również uczestnikiem wojny polsko-bolszewickiej. Projekt „Niezwyciężeni 1920" to świetna okazja dla młodych ludzi do odkrywania i upamiętniania osób, które zasłużyły się odbudowie Niepodległej. Daje możliwość poznania historii Polski przez pryzmat indywidualnych biografii. Szczegóły na stronie internetowej: ***niezwyciezeni1918-2018.pl***

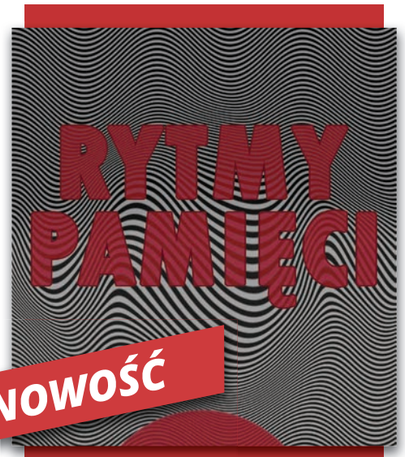
Marta Gosk | *marta.gosk@ipn.gov.pl*

Polskie Siły Zbrojne podczas II wojny światowej – konkurs i warsztaty modelarskie

Polskie wojsko w 1920 r. obroniło młodą niepodległość naszej ojczyzny przed bolszewikami. Podczas II wojny światowej polscy żołnierze brali udział niemal we wszystkich najważniejszych działaniach wojennych na różnych frontach. Chcąc przypomnieć ten ogromny wysiłek i bohaterskie czyny, zapraszamy na warsztaty modelarskie i konkurs. Konkurs będzie polegał na zaprezentowaniu stworzonego przez siebie modelu wybranego polskiego uzbrojenia i opisanie go. Najlepsze prace zostaną zaprezentowane na wystawie, a laureaci będą mogli uczestniczyć w profesjonalnych warsztatach modelarskich.

dr Mateusz Marek | *mateusz.marek@ipn.gov.pl*

NOWOŚĆ

Projekt edukacyjno-muzyczny „Rytmy Pamięci”

Głównym celem projektu jest zainteresowanie młodzieży historią poprzez formę artystyczną. Składa się on z trzech etapów: pierwszy to zajęcia z historykiem, który wprowadza młodzież za pomocą wykładu, zajęć edukacyjnych, odpowiednich materiałów w tematykę projektu. Następny etap to cykl warsztatów z ekspertem – muzykiem, podczas których młodzież poznaje historię wybranego gatunku muzycznego, uczy się pisać własne teksty, które później zostaną wykorzystane do nagrania utworów. Trzeci etap projektu to nagranie przygotowanych tekstów przez uczestników projektu w profesjonalnym studiu muzycznym.

Patrycja Leszczyńska | *patrycja.leszczynska@ipn.gov.pl*
Adriana Pływaczewska | *adriana.plywaczewska@ipn.gov.pl*

Laurka dla bohatera – In memory of... Międzynarodowy konkurs plastyczny

Do udziału w konkursie zapraszamy dzieci w wieku 4-12 lat z Polski oraz z zagranicy.Zadaniem Uczestników będzie przygotowanie pracy w postaci laurki jako plastycznej formy podziękowania, uznania i hołdu, dedykowanej dowolnej postaci historycznej, która swoim zaangażowaniem na różnych polach (politycznym, militarnym, artystycznym) przyczyniła się do odzyskania niepodległości w 1918 r., bądź podczas II wojny światowej, działała na rzecz obrony suwerenności Polski na ziemiach polskich lub poza nimi. Inicjatywa ta będzie nie tylko okazją rozwijającą zdolności artystyczne dzieci, ale również stanie się formą zaakcentowania wartości patriotycznych oraz kształtowania świadomości i postaw patriotycznych wśród najmłodszych Polaków w kraju i na świecie.

Ilona Religa-Gola | *ilona.religa@ipn.gov.pl*

„Najlepiej widzę, kiedy zamknę oczy.” Tadeusz Różewicz na tle historii Polski i polskiej kultury 1939-1989

Od 2014 r. łódzki Oddział IPN organizuje dla uczniów szkół średnich ogólnopolski konkurs w ramach cyklu „Patron roku”, mający na celu upowszechnić wiedzę o postaci, która odegrała ważną rolę w dziejach Polski i zgodnie z uchwałą Sejmu lub Senatu RP jest w bieżącym roku patronem. Od 2019 r. konkurs składa się z trzech etapów (wcześniej dwuetapowy). W pierwszym trzyosobowe drużyny przygotowują audycję radiową lub gazetkę szkolną odpowiadającą tematowi konkursu. Drużyny, które decyzją komisji konkursowej przechodzą do drugiego etapu mają za zadanie rozwiązać quiz wiedzy. Etap finałowy ma zaś formę turnieju.

Magdalena Zapolska-Downar | *magdalena.zapolska-downar@ipn.gov.pl*

Historia najnowsza Polski w poezji dzieci i młodzieży

Konkurs utrwala pamięć o losach wielu pokoleń Polaków i ich wkład w dążenie do odzyskania wolności i niepodległości oraz budowę suwerennego państwa w latach 1918–1989. Zadaniem uczestników konkursu jest przygotowanie w języku polskim własnego utworu poetyckiego, który powinien odnosić się do wartości patriotycznych lub upamiętniać wydarzenie, miejsce, osobę, symbol itp. z najnowszej historii Polski na podstawie dowolnie wybranego źródła historycznego.

Patrycja Leszczyńska | *patrycja.leszczynska@ipn.gov.pl*
Jolanta Brzozowska | *jolanta.brzozowska@ipn.gov.pl*

Podziemna armia. Ludzie, miejsca i walki Armii Krajowej

Przybliżenie działalności ZWZ – AK w wymiarze lokalnym stanowi jeden z najważniejszych celów zaplanowanej inicjatywy. Zadaniem uczestników będzie przygotowanie vloga dotyczącego struktury terenowej, oddziału, akcji, walk czy osoby należącej do Armii Krajowej. Konkurs ma charakter ogólnopolski, przeznaczony dla 2-osobowych zespołów ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

dr Michał Zawisza | *michal.zawisza@ipn.gov.pl*
Jakub Mularczyk | *jakub.mularczyk@ipn.gov.pl*

Międzynarodowy konkurs „Epizody z najnowszej historii Polski w komiksie"

„Epizody z najnowszej historii Polski w komiksie" to konkurs polegający na wykonaniu komiksu (maksimum 8 stron formatu A4) przedstawiającego epizod z udziałem realnego lub fikcyjnego bohatera, rozgrywający się na tle wydarzeń ważnych dla dziejów Polski XX w. Konkurs dla uczniów z całego świata w wieku od 11 do 19 lat. Najlepsze prace pokazane zostaną na wystawie w Centrum Edukacyjnym im. Janusza Kurtyki „Przystanek Historia" podczas Festiwalu Komiksów". Zgłoszenia do konkursu należy przesłać na adres mailowy koordynatora.

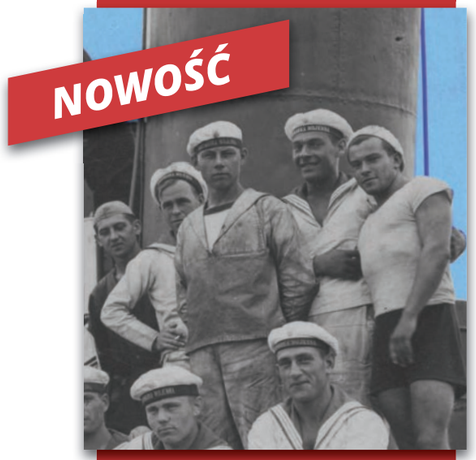
Katarzyna Miśkiewicz | *katarzyna.miskiewicz@ipn.gov.pl*

Konkurs „Bądźcie nadal apostołami Narodu! Ziemianie jako sąsiedzi – kulturotwórcza rola dworów polskich w latach 1918-1945"

Jednym z najważniejszych elementów projektu jest konkurs adresowany do młodzieży szkół podstawowych (klasy VI – VIII) i młodzieży szkół ponadpodstawowych z terenu całej Polski. Uczestnicy konkursu mają za zadanie wykonać pracę w jednej z dwóch form – pisemnej, lub multimedialnej. Oceniana będzie kreatywność, zgodność faktów historycznych oraz samodzielna praca z materiałami historycznymi (źródła pisane, fotografie i relacje świadków). Zwycięzcy konkursu wezmą udział w sesji naukowo-edukacyjnej, połączonej z ogólnopolskim finałem konkursu, która planowana jest na wiosnę 2022 r

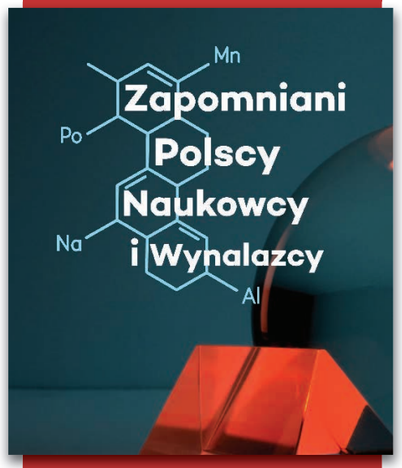
dr Marcin Chorązki | *marcin.chorazki@ipn.gov.pl*

Polska Marynarka Wojenna i Handlowa II Rzeczpospolitej – konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych

Konkurs ma na celu propagowanie morskich dziejów II Rzeczpospolitej wśród najmłodszych uczniów. Ich zadaniem jest wykonanie prac plastycznych przedstawiających autentyczne epizody z udziałem polskich okrętów wojennych lub statków handlowych przed lub w czasie II wojny światowej. Dzieło może powstać w dowolnej technice (akwarela, kredki, wycinanka, mozaika, szkic etc.) ale praca powinna odbywać się pod okiem opiekuna merytorycznego. Praca plastyczna musi być wyposażona w tekst opisujący w zgodzie z faktami zobrazowane wydarzenie.

Artur Kolęda | *artur.koleda@ipn.gov.pl*

Zapomniani polscy naukowcy i wynalazcy

Czy wiesz, że, Kazimierz Funk wyodrębnił witaminę B1, a także jest twórcą samego słowa „witamina"? A wiesz, że Polak Kazimierz Prószyński skonstruował pierwszy projektor filmowy zwany pleografem? Nie? W takim razie zapraszamy Cię do udziału w nowym konkursie Zapomniani polscy naukowcy i wynalazcy, zorganizowanym przez Biuro Edukacji Narodowej IPN.
Aby wziąć w nim udział, musisz być uczniem klasy VII lub VIII szkoły podstawowej albo uczniem szkoły ponadpodstawowej. Zadanie konkursowe polega na tym, aby w ciekawej i nowoczesnej formie przedstawić życie i działalność wybranego przez siebie polskiego naukowca. Ważne, aby postać, którą wybierzesz, była mało znana bądź w ogóle nieznana, była Polakiem i żyła w XIX–XX wieku.

Katarzyna Miśkiewicz | *katarzyna.miskiewicz@ipn.gov.pl*

Ogólnopolski projekt edukacyjny Kresy – polskie ziemie wschodnie w XX wieku

Konkurs ma charakter otwarty i skierowany jest do uczniów szkół podstawowych (klasy 7 i 8) oraz szkół ponadpodstawowych. Celem projektu jest popularyzowanie wiedzy o historii polskich Kresów Wschodnich I i II Rzeczypospolitej wśród młodzieży. Jednym z najważniejszych aspektów tego projektu jest uwrażliwianie uczestników na los Polaków mieszkających za naszą obecną wschodnią granicą, kształtowanie świadomości, że nadal są oni cząstką naszej Ojczyzny. Zadaniem uczestników jest przygotowanie pracy pisemnej lub multimedialnej na wybrany przez siebie temat – na podstawie dostępnej literatury, zgromadzonych dokumentów, wspomnień i materiału ikonograficznego.

Sergiusz Kazimierczuk | *sergiusz.kazimierczuk@ipn.gov.pl*

VII Turniej Debat Historycznych

Największy w Polsce projekt edukacyjny wykorzystujący formę debaty oksfordzkiej. Uczniowie poszerzają i pogłębiają wiedzę historyczną o ważnych problemach związanych z historią Polski XX w. Dzięki metodzie debaty oksfordzkiej mają możliwość nauczyć się samodzielnego myślenia, patrzenia na zagadnienia z wielu stron, budowania spójnej i logicznej argumentacji, publicznego występowania, słuchania innych, brania odpowiedzialności za swoje słowa oraz szanowania swoich rozmówców. Zwycięzcy turniejów regionalnych biorą udział w finałowym Turnieju Debat Historycznych. Projekt jest skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Polonijny Turniej Debat

Jedna z edycji Turnieju Debat jest adresowana do młodzieży polonijnej, mieszkającej poza granicami kraju. Przed rozpoczęciem rozgrywek, opiekunowie zgłoszonych drużyn przechodzą szkolenie, w czasie którego dowiadują się, jak wygląda turniej i jakie są jego zasady. Rozgrywki odbywają się w dwóch kategoriach wiekowych i mają miejsce w Warszawie.

dr Marek Kozubel | *marek.kozubel@ipn.gov.pl*

dr Grzegorz Łeszczyński | *grzegorz.leszczynski.ben@ipn.gov.pl*

Enigma i jej twórcy – konkurs historyczno-matematyczny

Konkurs dedykujemy szczególnie uczniom klas o profilu matematycznym, ale nie tylko. Naszym celem jest zapoznanie uczestników – w niekonwencjonalny sposób – z historią legendarnej maszyny szyfrującej oraz z jej twórcami, a także kryptologami, którzy rozpracowali tajemnicę Enigmy.

Maryla Czupryńska-Szczupak | *maryla.szczupak@ipn.gov.pl*

BohaterOn

Instytut Pamięci Narodowej dołącza do kampanii „BohaterOn. Włącz Historię" organizowanej przez Fundację SENSORIA i Fundację ROSA. Każdy może wysłać specjalnie zaprojektowaną, bezpłatną kartkę z życzeniami do wybranego uczestnika walk o stolicę. Mapa punktów dystrybucji oraz możliwość wysłania kartki online są dostępne od 1 sierpnia na stronie bohateron.pl. W każdym województwie prowadzone są seminaria dla piętnastoosobowych grup nauczycieli pracujących z uczniami. Podczas spotkań opowiemy m.in. jak wykorzystywać historię mówioną i relacje świadków historii.

Marek Kozubel | *marek.kozubel@ipn.gov.pl*

„Policjanci w służbie historii"

Konkurs prowadzony we współpracy z Komendą Główną Policji ma na celu zainteresowanie uczniów najnowszą historią Polski ze szczególnym uwzględnieniem historii policji w II Rzeczypospolitej i podczas II wojny światowej, a także wkładu policji w odzyskiwanie przez Polskę niepodległości i odbudowę niepodległego państwa polskiego. Adresowany jest do uczniów wszystkich klas mundurowych. W skład zespołów wchodzą dwie lub trzy osoby i opiekun. Zarejestruj swój zespół na portalu ***www.policjanciwhistorii.ipn.gov.pl*** i weź udział w konkursie.

Maryla Czupryńska-Szczupak | *maryla.szczupak@ipn.gov.pl*

„Żołnierze w służbie historii"

Konkurs prowadzony we współpracy z Departamentem Edukacji, Kultury i Dziedzictwa MON. Celem konkursu jest zainteresowanie młodych ludzi najnowszą historią Polski ze szczególnym uwzględnieniem historii oręża polskiego w XX w. oraz jego roli w budowie niepodległego państwa polskiego po I wojnie światowej. W konkursie mogą brać udział zespoły uczniów wszystkich klas mundurowych, złożone z dwóch lub trzech osób i opiekuna. Zarejestruj swój zespół na portalu ***www.zolnierzewhistorii.ipn.gov.pl*** i weź udział w konkursie.

Maryla Czupryńska-Szczupak | *maryla.szczupak@ipn.gov.pl*

Sejm Dzieci i Młodzieży

Organizatorem sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży jest Kancelaria Sejmu, a współorganizatorami Ministerstwo Edukacji Narodowej , Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Pamięci Narodowej. W projekcie mogą brać udział dwuosobowe zespoły, złożone z uczniów w wieku 13-17 lat. Każdego roku trzeba zmierzyć się z innym wyzwaniem. Swój zespół należy zarejestrować na stronie ***sdim.sejm.gov.pl***, a pracę umieścić na swoim koncie.

Maryla Czupryńska-Szczupak | *maryla.szczupak@ipn.gov.pl*

Ogólnopolskie turnieje gier planszowych

Turnieje gier planszowych IPN skierowane są do uczniów wszystkich rodzajów szkół w Polsce i za granicą.
Gra odbywa się w systemie reprezentacji szkoły. W większości turniejów są dwie kategorie wiekowe – kadeci (szkoły podstawowe) i juniorzy (szkoły ponadpodstawowe). Podczas zmagań obowiązują zasady fair play: „zwyciężaj bez pychy, przegrywaj bez urazy". W finałach spotykają się najlepsze drużyny całego świata. Turnieje mają formę stacjonarną lub online i zależy to od etapu oraz gry planszowej w którą aktualnie odbywają się rozgrywki. Podczas turniejów uczestnicy grają w popularne tytuły takie jak: „Dywizjon 303", „111. Alarm dla Warszawy", „7. Obrona Lwowa", „Miś Wojtek" i „Niepodległa". Turnieje gier to dobra okazja do poznania nowych strategii, umiejętności oraz przyjaciół.

dr Mateusz Marek | *mateusz.marek@ipn.gov.pl*

Konkurs „W kręgu poezji lagrowej więźniarek KL Ravensbrück"

Konkurs skierowany do uczniów klas VIII szkół podstawowych i uczniów szkół ponadpodstawowych, jest hołdem dla zamordowanych w niemieckim obozie koncentracyjnym dla kobiet w Ravensbrück oraz ocalałych, byłych więźniarek obozu. Zadaniem uczestników będzie przygotowanie recytacji wybranego utworu poetyckiego oraz fragmentu prozy na bazie wspomnień więźniarek FKL Ravensbrück.
Organizatorami konkursu są Instytut Pamięci Narodowej, Stowarzyszenie „Rodzina byłych więźniarek niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego KL oraz Miasto Ruda Śląska.

Ewelina Małachowska | *ewelina.malachowska@ipn.gov.pl*

Konkurs „Sprzączki i guziki z orzełkiem ze rdzy..."

Zadaniem uczestników jest stworzenie strony z albumu poświęconej konkretnej ofierze zbrodni katyńskiej. Zadanie to wymaga od uczestników zaangażowania w poszukiwanie informacji o wybranym przez siebie bohaterze oraz opracowania koncepcji plastycznej pracy. Osoby biorące udział w dotychczasowych edycjach sięgały do książek, ale też spotykały się z rodzinami ofiar. Dzięki temu udawało im się zdobyć nieznane do tej pory pamiątki, zdjęcia oraz informacje od ich najbliższych. Konkurs adresowany jest do uczniów różnych rodzajów szkół od VII klas szkoły podstawowej. Nagrodą w konkursie jest zagraniczny wyjazd edukacyjny.

Artur Kolęda | *artur.koleda@ipn.gov.pl*

„Łączka" i inne miejsca poszukiwań

Projekt jest przeznaczony dla uczniów szkół ponadpodstawowych oraz ostatnich klas szkół podstawowych. Jego cele to wspieranie wychowania patriotycznego i przywiązania do „małych ojczyzn", kształtowanie postaw empatii wobec ofiar systemów totalitarnych, poszanowania dla życia ludzkiego oraz rozbudzanie ciekawości badawczej przez poznawanie warsztatu pracy historyków, archiwistów, genetyków i archeologów.
Na projekt składa się cykl sześciu spotkań, z których każde będzie poświęcone miejscu, postaci lub problemom badawczym związanym z poszukiwaniami ofiar reżimów totalitarnych. Finalnym zadaniem będzie nakręcenie krótkiego (do 2 minut) filmu, zachęcającego młodzież do zainteresowania się pracami Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN.

Renata Bieniek | *renata.bieniek@ipn.gov.pl*
Kamila Sachnowska | *kamila.sachnowska@ipn.gov.pl*

Z archiwum IPN – lekcje i warsztaty

Archiwum IPN w Warszawie zaprasza studentów, młodzież szkół średnich oraz uczniów szkół podstawowych, klasy IV – VI na lekcje i warsztaty. Podczas zajęć uczniowie dowiadują się czym jest archiwum, jakie formy dokumentów możemy w nim znaleźć oraz na czym polega praca z materiałami archiwalnymi.

spotkaniawarchiwum@ipn.gov.pl

Co kryją Archiwa IPN?

Lekcje przygotowywane z myślą o uczniach szkół średnich odbywają się w archiwach IPN w całej Polsce. Każda z lekcji składa się z dwóch części W pierwszej uczniowie poznają zasady działania archiwum i korzystania z dokumentów w nim zgromadzonych oraz różne rodzaje materiału źródłowego. Część druga ma charakter warsztatowy – polega na analizie przykładowych dokumentów, dzięki której można zobaczyć mechanizmy i metody działania aparatu bezpieczeństwa.

dr Kornelia Banaś | *kornelia.banas@ipn.gov.pl*

Zobacz też:

DLA NAJMŁODSZYCH I CAŁEJ RODZINY

„Co by było, gdyby zwierzęta mówiły? Kasztanka - zajęcia i warsztaty

Pierwsza część serii filmów edukacyjnych dla dzieci w wieku 6–10 lat. Niezwykłe zwierzęta przypominają o ważnych wydarzeniach polskiej historii, które same obserwowały. Baśka Murmańska, niedźwiedzica polarna, która defilowała razem z żołnierzami Wojska Polskiego przed Józefem Piłsudskim, opowiada o okolicznościach odzyskania przez Polskę niepodległości. warszawskiego Przystanku Historia.

Polska Marynarka Wojenna i Handlowa II Rzeczpospolitej – konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych – str. 13

Konkurs wiedzy dla całej rodziny „Kapral Wojtek i czerwone maki”

„Słyszałeś kiedyś o Misiu Wojtku? Znasz jego przygody? Wiesz kim był generał Anders? Jaką bitwę stoczyli jego żołnierze? Niezależnie od odpowiedzi ta propozycja jest dla Ciebie.

Do udziału w konkursie online zapraszamy drużyny złożone z dwóch osób, dziecka w wieku 7-9 lat oraz jednego z rodziców lub dorosłych opiekunów. Na dwóch poziomach trudności pytań zostanie sprawdzona wiedza uczestników o losach niedźwiedzia Wojtka i polskich żołnierzy walczących w bitwie o Monte Cassino. A to wszystko bez wychodzenia z domu. Zespoły, które zdobędą najwyższą liczbę punktów otrzymają nagrody. Konkurs odbędzie się maju 2022 roku za pośrednictwem platformy internetowej. Liczba uczestniczących drużyn jest ograniczona, obowiązują wcześniejsze zapisy.

Magdalena Ruczynska | *magdalena.ruczynska@ipn.gov.pl*

„Co by było, gdyby zwierzęta mówiły? Baśka Murmańska - zajęcia i warsztaty

Pierwsza część serii filmów edukacyjnych dla dzieci w wieku 6–10 lat. Niezwykłe zwierzęta przypominają o ważnych wydarzeniach polskiej historii, które same obserwowały. Baśka Murmańska, niedźwiedzica polarna, która defilowała razem z żołnierzami Wojska Polskiego przed Józefem Piłsudskim, opowiada o okolicznościach odzyskania przez Polskę niepodległości. Do filmu dołączona jest karta pracy do wykorzystania przez nauczyciela. Wszystkie zajęcia z cyklu „Co by było, gdyby zwierzęta mówiły” znajdują się w ofercie

„Historia oczami zwierząt. Miś Wojtek” – zajęcia i warsztaty

Druga część serii filmów edukacyjnych dla dzieci w wieku 6–10 lat. Niezwykłe zwierzęta przypominają o ważnych wydarzeniach polskiej historii, które same obserwowały. Niedźwiedź Wojtek, awansowany do stopnia kaprala za wkład w zwycięstwo 2. Korpusu Polskiego pod Monte Cassino, przybliża dzieciom szlak bojowy żołnierzy gen. Władysława Andersa. Wszystkie zajęcia z cyklu „Co by było, gdyby zwierzęta mówiły?” znajdują się w ofercie warszawskiego Przystanku Historia.

Historia w kolorach

„Historia w kolorach” to projekt edukacyjny IPN skierowany do najmłodszych odbiorców. Jego głównym celem jest zainteresowanie dzieci dziejami Polski i Polaków oraz przybliżenie, w atrakcyjnej i przystępnej formie, polskich symboli narodowych – godła, flagi i hymnu. W ramach projektu powstał m.in. krótki film animowany *Polskie symbole narodowe*, trójwymiarowa książeczka i kolorowanki. Jako materiały uzupełniające proponujemy także gry internetowe, nawiązujące do postaci i obrazów pojawiających się w filmie, oraz klasyczne puzzle. Na naszej stronie można znaleźć scenariusze zajęć edukacyjnych dla przedszkolaków i uczniów klas 1–3 szkoły podstawowej. Wszystkie materiały edukacyjne powstałe w ramach projektu „Historia w kolorach” można bezpłatnie wykorzystywać podczas samodzielnych zajęć z dziećmi.

www.historiawkolorach.pl

Joanna Dutka-Kącka | joanna.dutka@ipn.gov.pl

PROGRAM POLONIJNY

Program polonijny

W ramach programu współpracujemy z polonijnymi placówkami oświatowymi. Prowadzimy wykłady, warsztaty i lekcje dla nauczycieli i uczniów, organizujemy prezentacje wystaw historycznych, a także zachęcamy środowiska polonijne do udziału w przedsięwzięciach edukacyjnych IPN. Tworzymy sieć „Przystanków Historia", w których systematycznie pojawiają się pracownicy IPN. Podczas tej pracy dotarliśmy do kilkuset nauczycieli oraz kilku tysięcy dzieci i młodzieży mieszkających za granicą.

Wszystkie te działania mają wspierać Polaków poza granicami kraju w zachowaniu tożsamości narodowej i upowszechnianiu wiedzy o historii Polski.

Corocznym podsumowaniem programu polonijnego są „Polonijne spotkania z historią najnowszą" – kurs efektywnych metod jej nauczania. Do udziału w „Polonijnych spotkaniach..." zapraszamy wyłącznie aktywnych zawodowo nauczycieli oraz animatorów edukacyjnych – osoby uczące historii i języka polskiego w polskich szkołach, klasach, w szkołach parafialnych lub innych polskich placówkach edukacyjnych poza granicami kraju.

dr Mateusz Marek | *mateusz.marek@ipn.gov.pl*

PRZYSTANEK HISTORIA

BELGIA BIAŁORUŚ CZECHY UKRAINA USA WIELKA BRYTANIA

Zagraniczne Przystanki Historia

Jednym z elementów programu polonijnego są zagraniczne Przystanki Historia powstające dzięki nauczycielom oraz instytucjom, które podejmują współpracę z IPN. Podczas spotkań w ramach Przystanków Historia IPN organizowane są przez naszych pracowników wystawy, promocje książek oraz zajęcia dla nauczycieli i uczniów szkół polonijnych. Obecnie funkcjonują przystanki w: Wilnie, Grodnie, Dyneburgu, Lwowie, na Zaolziu, w Brukseli, Nowym Jorku i Chicago, Londynie i Żytomierzu.

Zajęcia historyczne dla Polonii na całym świecie

W ramach programu polonijnego, ale już poza działalnością Przystanków Historia, BEN prowadzi szeroką akcję edukacyjną wśród polskich szkół i instytucji na całym świecie. Zajęcia prowadzone przez najlepszych edukatorów, naukowców i archiwistów przybliżają historię Polski w XX w. oraz przedstawiają rolę IPN.

dr Mateusz Marek | *mateusz.marek@ipn.gov.pl*

PROGRAM ZAGRANICZNY

Poland in the Heart of European History

„Poland in the Heart of European History" to propozycja edukacyjna skierowana do nauczycieli i edukatorów obcokrajowców zainteresowanych historią Polski. Organizujemy dla nich dziesięciodniowe seminarium. Składa się ono z wykładów i warsztatów prowadzonych przez najlepszych polskich naukowców i dydaktyków, a także z wizyt studyjnych w polskich instytucjach edukacyjnych i kulturalnych.
Szkolenie jest okazją do głębszego poznania zawiłości najnowszej historii Polski i Europy oraz do dyskusji i wymiany doświadczeń edukacyjnych między profesjonalistami z różnych stron świata. Językiem szkolenia jest angielski.

www.pheh.pl

dr Marek Kozubel | ***marek.kozubel@ipn.gov.pl***

Świadek Historii

Od 2015 r. prezes Instytutu Pamięci Narodowej przyznaje nagrodę „Świadek Historii" osobom i organizacjom spoza Polski szczególnie zasłużonym dla upamiętniania historii narodu polskiego.
Laureatem nagrody może zostać osoba niemająca polskiego pochodzenia. Wnioskować można także o uhonorowanie pośmiertne. Wniosek o przyznanie nagrody powinien zawierać dane kandydata oraz opis jego zasług.

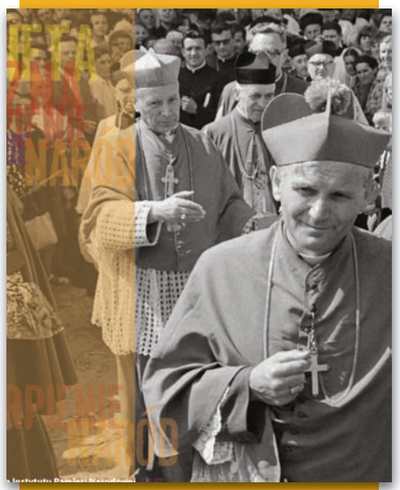
Katarzyna Miśkiewicz | ***katarzyna.miskiewicz@ipn.gov.pl***

WYSTAWY

Wypożycz wystawę!

Aby zarezerwować lub sprawdzić dostępność wystaw, które są do wypożyczenia, prosimy o przesłanie maila na poniższy adres lub o kontakt z pracownikiem BEN najbliższego oddziału IPN.

Sergiusz Kazimierczuk | *sergiusz.kazimierczuk@ipn.gov.pl*

„Dzieci z Przemysłowej" niemiecki obóz w Łodzi (1942–1945)

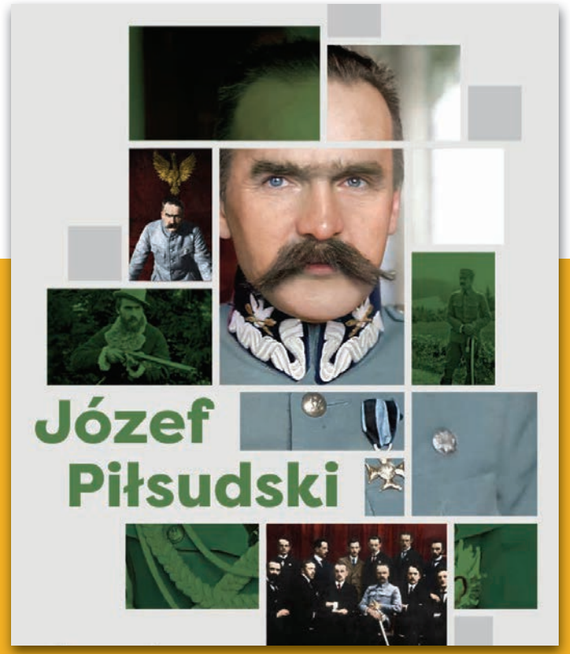
Wystawa upamiętniająca dzieci polskie, które w grudniu 1942 r. trafiły do nowo otwartego niemieckiego obozu pracy. Na podstawie materiałów procesowych, zdjęć lotniczych oraz zeznań świadków odtworzono wygląd niemieckiego kacetu. Odwzorowano jego układ, kształt budynków oraz baraków, dodano zeznania więźniów i powiązano je z właściwym miejscem. Wizualizacja obiektów obozowych pozwala odbiorcy lepiej zrozumieć charakter tego ośrodka i przybliżyć jego historię oraz spopularyzować zagadnienia martyrologii dzieci polskich w okresie II wojny światowej.

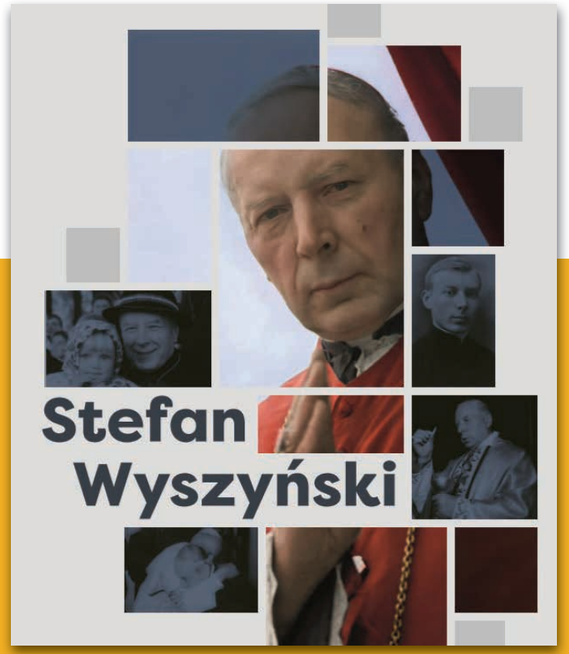
Wyszyńskiego i Wojtyły gramatyka życia

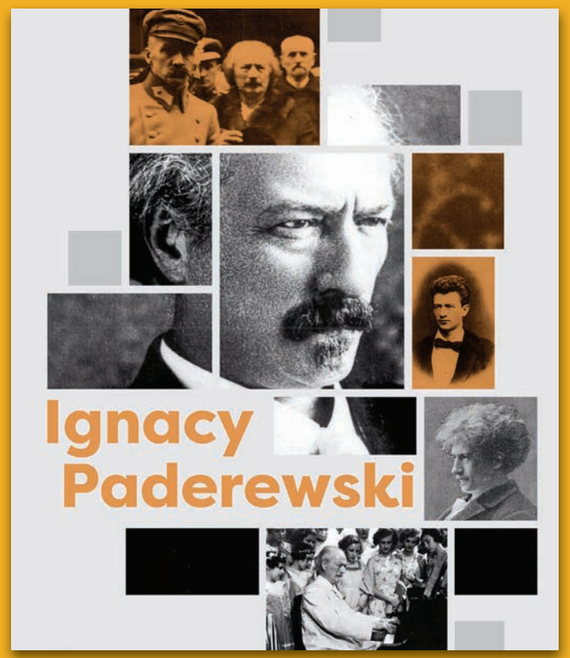
Wystawa przygotowana przez Biuro Edukacji Narodowej IPN oraz Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego z okazji przypadającego w październiku 2018 r. 70. jubileuszu objęcia przez Stefana Wyszyńskiego tronu prymasowskiego i 40. rocznicy wyboru Karola Wojtyły na papieża.
Wystawę okolicznościową skomponowaliśmy, zestawiając archiwalne zdjęcia i cytaty. Kluczem do jej zrozumienia jest otwarty katalog pojęć będących filarami, na których opiera się – jak to nazwał Karol Wojtyła – „gramatyka życia" zarówno jednostek, jak i całych społeczności.

BIOGRAFICZNE WYSTAWY ELEMENTARNE

Celem projektu „elementarnych biografii" jest przygotowanie wystaw o postaciach ważnych dla polskiej historii. Wystawy w języku polskim i angielskim są gotowe do samodzielnego wydrukowania i pobrania przez instytucje, szkoły i osoby fizyczne. Przygotowane przez IPN wystawy można pobrać ze strony ***edukacja.ipn.gov.pl*** w zakładce wystawy.

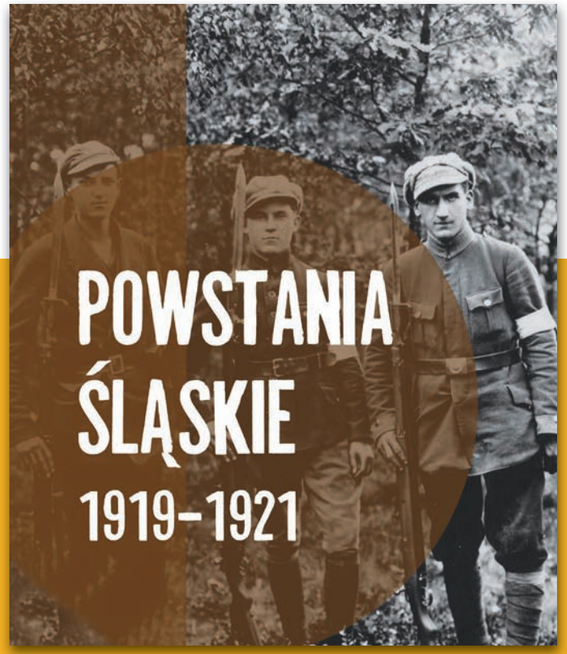

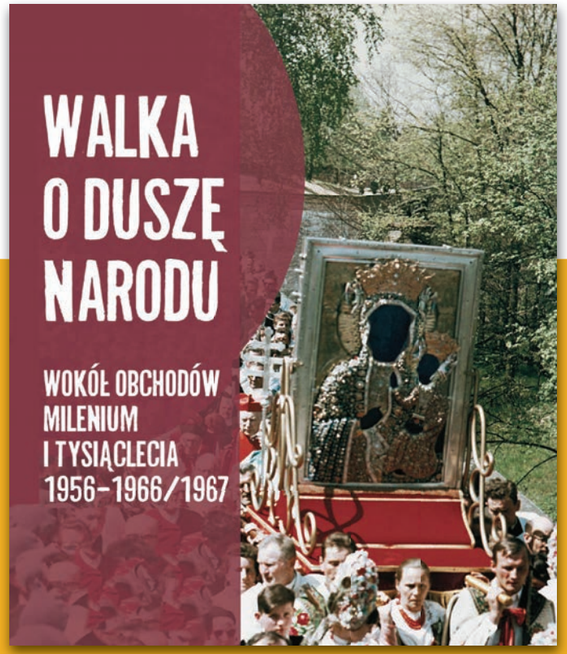

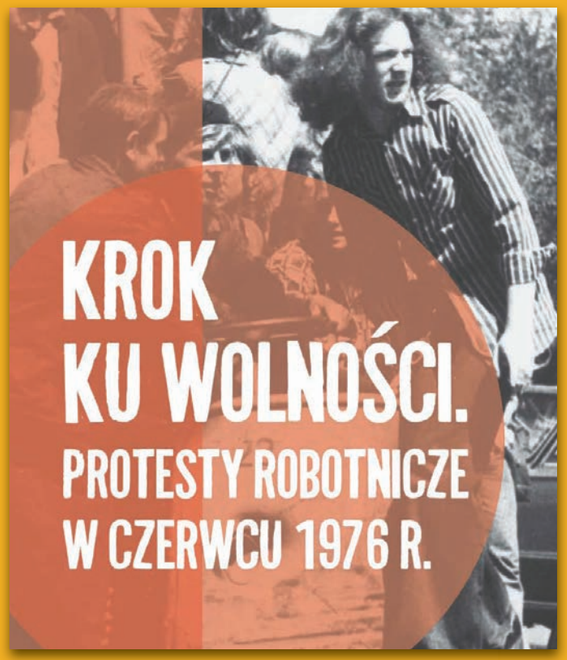

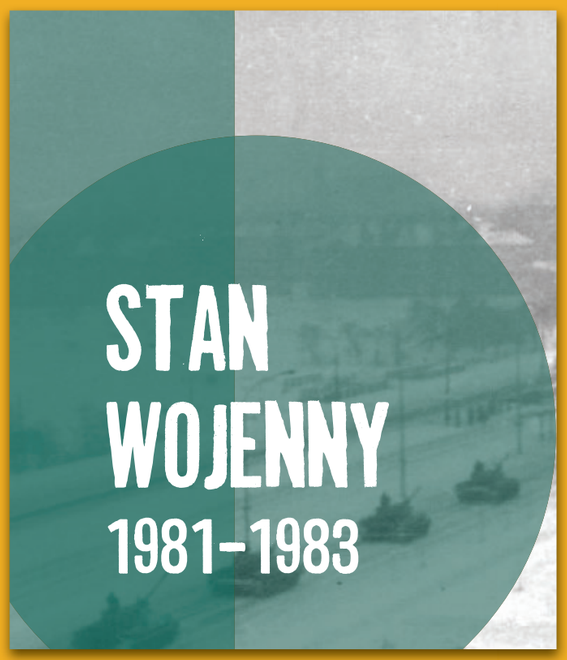
WYSTAWY ELEMENTARNE

Celem projektu „Wystawy elementarne IPN" jest przygotowanie wystaw, których narracja skupiona jest na kwestiach podstawowych i ważnych dla społeczeństwa. Wystawy są gotowe do samodzielnego wydrukowania i pobrania przez instytucje, szkoły i osoby fizyczne. Można pobrać ze strony ***edukacja.ipn.gov.pl*** w zakładce wystawy.

WYSTAWY PLENEROWE

NOWOŚĆ

TU rodziła się opozycja. Między Czerwcem '76 a Sierpniem '80

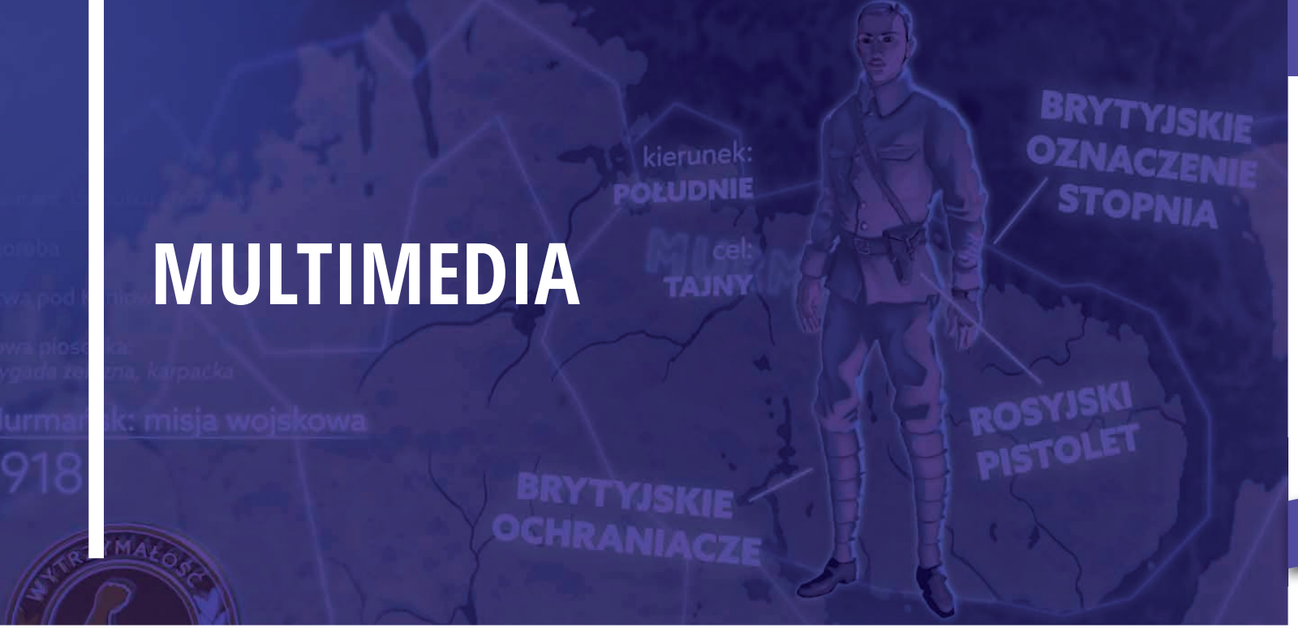
Wystawa plenerowa przygotowana przez Instytut Pamięci Narodowej z okazji 45. rocznicy protestów robotniczych w czerwcu 1976 r., do których doszło po ogłoszeniu przez rząd Piotra Jaroszewicza wprowadzenia drastycznych podwyżek cen urzędowych na niektóre artykuły konsumpcyjne. Brutalna pacyfikacja społecznego buntu w czerwcu 1976 r. przyniosła poczucie solidarności oraz próby niesienia pomocy represjonowanym i ich rodzinom. Doprowadziło to do powstania jawnej opozycji w PRL.

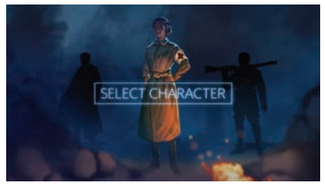

TU rodziła się „Solidarność"

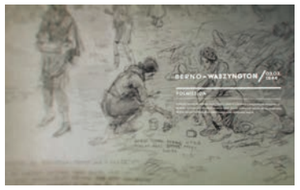
Wprowadzenie przez władze PRL podwyżki cen na artykuły spożywcze 1 lipca 1980 r., wywołało falę krótkich, spontanicznych, niekiedy kilkugodzinnych strajków. W lipcu największy zasięg przybrały na Lubelszczyźnie. Władze spełniały lokalne postulaty robotników, ale protesty obejmowały kolejne ośrodki. W połowie sierpnia zastrajkowała Stocznia Gdańska. Powstały 16 sierpnia 1980 r. Międzyzakładowy Komitet Strajkowy ogłosił 21 postulatów, wśród nich żądanie wolnych związków zawodowych – co zdobyło poparcie w setkach zakładów pracy w całej Polsce. Wystawa plenerowa IPN TU rodziła się Solidarność została przygotowana w związku z obchodami 40. rocznicy powstania NSZZ „Solidarność".

MULTIMEDIA

Animacje i spoty rocznicowe

Filmy dokumentalne

Panele dyskusyjne i konferencje naukowe

Wydarzenie cykliczne

Filmy i filmy animowane

IPNtv to projekt multimedialny, którego głównym celem jest popularyzacja historii najnowszej. Przygotowane przez Instytut Pamięci Narodowej materiały filmowe, dostępne na portalu YouTube, mogą służyć jako uzupełnienie działań edukacyjnych. Na naszych kanałach udostępniamy spoty rocznicowe, filmy animowane, filmy dokumentalne i wiele innych ciekawych materiałów.

Na naszych kanałach odbywają się również bardzo liczne transmisje na żywo z konferencji naukowych, paneli dyskusyjnych czy promocji najnowszych wydawnictw książkowych IPN.

SUBSKRYBUJ

NASZ KANAŁ NA YOUTUBE!

FILMY

NOWOŚĆ

Fort

reż. Rafał Pękała, Marcin Maziarzewski

Film dokumentalny opowiadający mało znaną i wstrząsającą historię zbrodni niemieckich dokonywanych na Polakach i Żydach w murach Fortu III w Pomiechówku, w którym w czasie okupacji mieścił się m.in. areszt śledczy Gestapo. Film przedstawia drogę do odkrywania prawdy o tym miejscu i zawiera liczne świadectwa osób dotkniętych jego tragiczną historią.

Obejrzyj zwiastun!

NOWOŚĆ

Marsz cieni

reż. Lesław Dobrucki

Opowieść dokumentalna przedstawiająca ideę odbywającego się co roku pochodu upamiętniającego ofiary ludobójstwa dokonanego przez Sowietów w 1940 r. Film ukazuje historię tego szczególnego wydarzenia ustami rekonstruktorów, wcielających się w rolę poszczególnych osób, które zostały zamordowane w ramach Zbrodni Katyńskiej. Prezentuje jak kolejne pokolenia Polaków, w tym także to najmłodsze, przejmuje pielęgnowanie pamięci o ofiarach.

NOWOŚĆ

W imię prawdy. Tajny Instytut Katyński

reż. Jarosław Mańka

Dokument o historii powstania i działalności tajnego Instytutu Katyńskiego założonego w Krakowie 1978 roku przez kilku zagorzałych antykomunistów: Andrzeja Kostrzewskiego (żołnierza AK), Adama Macedońskiego (znanego artystę grafika) oraz Stanisława Tora. Była to nieformalna, tajna organizacja mająca na celu uświadamianie społeczeństwu polskiemu prawdy o Katyniu oraz gromadzeniem archiwaliów, świadectw i pamiątek.

NOWOŚĆ

Wybraniec bogów

reż. Konrad Starczewski, Tomasz Matuszczak

Pełnometrażowy dokument ukazujący losy wybitnego polskiego matematyka, Józefa Marcinkiewicza - zamordowanego w ramach zbrodni katyńskiej. O jego losach opowiedzą wybitni badacze m.in. historycy, matematycy, nauczyciele. Życie bohatera ilustrują fragmenty fabularyzowane, które pomagają nam wyobrazić sobie ile każda z ofiar katyńskich mogła nam jeszcze pozostawić, w różnych wymiarach. Gdyby tylko pozwolono im żyć...

Obejrzyj zwiastun!

Krzyż ponad swastyką

reż. Hanna Zofia Etemadi

Obraz prześladowania i cierpienia duchowieństwa polskiego w więzieniach i obozach koncentracyjnych. Niezwykłe w swej skromności wspomnienia księży i przejmujące opowiadania świadków ich męczeństwa. Fakty i relacje oprawione komentarzem historycznym. „Krzyż ponad swastyką" jest ostatnią częścią tryptyku filmowego, obok już zrealizowanych filmów pt. „Listy śmierci" oraz „Podróżnik".

Katyń. Historia wciąż żywa

reż. Michał Pater

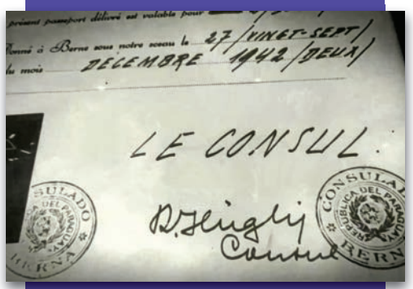
Dokument, który na prośbę IPN zrealizował popularny vloger-podróżnik Michał Pater wraz z ekipą „Autostopem na koniec świata". Film przedstawia procesy prowadzące do zbrodni katyńskiej oraz całą jej złożoność. Na potrzeby realizacji autorzy udali się do Rosji, w miejsca związane z mordem katyńskim oraz II wojną światową.

Polmission. Tajemnice paszportów

reż. Jacek Papis

Dokument opowiada historię Polskich dyplomatów ratujących Żydów podczas II wojny światowej. Film powstały w koprodukcji Instytutu Pamięci Narodowej podejmuje próbę rozwikłania skomplikowanych wątków działalności polskiej dyplomacji i wywiadu wojskowego, które we współpracy z rządami i instytucjami innych państw przyczyniły się do ratowania Żydów z całej Europy.

Paszporty Paragwaju (reż. Robert Kaczmarek)

reż. Robert Kaczmarek

Film Paszporty Paragwaju opowiada mało znaną historię współpracy polsko-żydowskiej, której celem nadrzędnym było życie drugiego człowieka. W latach 1942–1943 w poselstwie RP w Bernie funkcjonowała nieformalna grupa złożona z polskich dyplomatów oraz działaczy organizacji żydowskich, którzy wspólnie uzyskiwali paszporty państw Ameryki Południowej. Fałszywe dokumentytrafiały do Żydów w okupowanej Europie, którzy dzięki nim uniknęli w większości wywózek do niemieckich obozów zagłady.

Cykl etiud filmowych pt. „Żołnierze Niezłomni. Żołnierze Wyklęci"

Żołnierze Niezłomni. Żołnierze Wyklęci – 20 krótkich etiud filmowych, które w sposób przystępny przedstawiają sylwetki żołnierzy polskiego podziemia antykomunistycznego. Doskonały materiał edukacyjny do wykorzystania na lekcjach historii.

ANIMACJE

Bohaterowie Niepodległej

Najnowszy cykl filmów animowanych ukazujących heroizm osób zasłużonych dla polskiej idei niepodległości. Punktem wyjścia dla powstania cyklu jest seria wydawnicza IPN o tym samym tytule, „Bohaterowie Niepodległej". Animacje skierowane są do młodych odbiorców i w nowoczesny sposób opowiadają zarówno o ludziach powszechnie znanych z kart podręczników najnowszych dziejów Polski, jak i tych bohaterach Niepodległej, których nazwiska, dziś często są zapominanie.
Filmy można zobaczyć na kanale IPNtv na Youtube.

Obejrzyj zwiastun!

Narodziła się w Polsce w 1980 roku

Wracamy do korzeni, powracamy do idei. Bohaterem spotu Instytutu Pamięci Narodowej jesteśmy my wszyscy, Polacy którzy w latach osiemdziesiątych powiedzieli systemowi: „NIE". Zwykli ludzie przeciwstawili się komunistycznemu kolosowi. Bez nich, „Solidarność" nigdy nie narodziłaby się w takiej skali, jaką znamy z kart historii. Udało się, bo byliśmy razem.

„Niezwyciężeni" i „Niezwyciężeni. Czas próby"

Kilkuminutowe animacje produkcji Instytutu Pamięci Narodowej opowiadają o najnowszej historii Polski, przede wszystkim o walce Polaków o niepodległość kraju. Celem filmów jest popularyzacja historii Polski na całym świecie. W ramach projektu na Facebooku funkcjonuje specjalny profil Niezwyciężeni. Więcej na stronie: ***www.niezwyciezeni-film.pl***

FILMY DLA NAJMŁODSZYCH

Co by było, gdyby zwierzęta mówiły

Bohaterem i narratorem najnowszego filmu animowanego dla dzieci z serii *Co by było, gdyby zwierzęta mówiły* jest Sambo – pies – aktor, którego właścicielem był Eugeniusz Bodo jeden z najsłynniejszych aktorów II RP. Oglądając film, dzieci będą mogły poznać największe osiągnięcia II Rzeczpospolitej ale będą mogły wraz z psem Sambo w podróż po Polsce międzywojennej. Premiera filmu na YT jest zaplanowana na początek listopada 2021 roku. Do animacji będzie dołączona karta pracy.

Miś Wojtek

Wojtek był syryjskim niedźwiedziem brunatnym adoptowanym przez żołnierzy 22. Kompanii Zaopatrywania Artylerii w 2. Korpusie Polskim dowodzonym przez gen. Władysława Andersa. Dzieje Misia Wojtka są tematem warsztatów dla dzieci z cyklu „Historia oczami zwierząt", przygotowanego przez edukatorów IPN. Podczas warsztatów prezentujemy film, w którym niedźwiadek sam opowiada swoją historię.

Baśka Murmańska

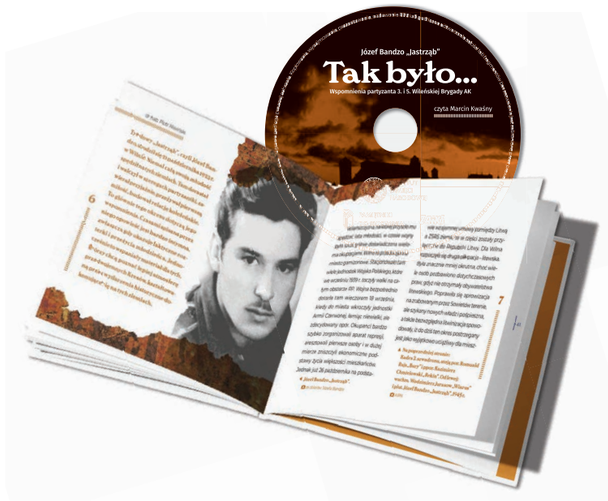
Basia Murmańska była niedźwiedzicą polarną i podopieczną Batalionu Murmańczyków stacjonującego w północnej Rosji. Do Polski trafiła w 1919 r., a podczas defilady na Placu Saskim w Warszawie salutowała przed samym Józefem Piłsudskim i podała mu łapę. W filmie animowanym Basia sama opowiada swoje przygody, dzięki czemu najmłodsi widzowie poznają historię odzyskania przez Polskę niepodległości.

Antek Srebrny – animacje

Seria filmów animowanych dla dzieci została stworzona na podstawie komiksu o dzielnym Antku Srebrnym. Przygody Antka śledzimy od jego rodzinnego miasta Grodna w 1939 r. przez całą II wojnę światową na różnych frontach, aż po losy pierwszych żołnierzy wyklętych.

AUDIOBOOKI Z CYKLU PAMIĘTNIKI DO SŁUCHANIA

„Tak było", Józef Bandzo „Jastrząb"

Tak było. Wspomnienia partyzanta 3. i 5. Wileńskiej Brygady AK Józefa Bandzo „Jastrzębia" obfitują w dynamiczne opisy walk i trudów życia partyzanckiego, lecz także przenoszą do utraconego świata dawnych Kresów Wschodnich II Rzeczypospolitej. Barwne losy bohatera wplecione w okrutny czas okupacji i pierwszych lat Polski ludowej pozwalają słuchaczowi poznać liczne dylematy oraz specyfikę życia ludzi, których okres dojrzewania przypadł na tragiczne lata wojny.

Czyta: Marcin Kwaśny

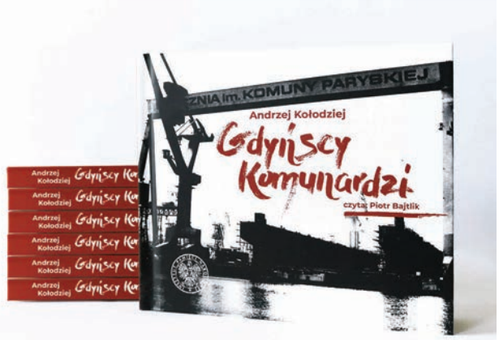

„Gdyńscy komunardzi", Andrzej Kołodziej

Gdyńscy komunardzi to unikatowa opowieść o strajku w Stoczni Komuny Paryskiej w Gdyni z sierpnia 1980 r., na którego czele stanął Andrzej Kołodziej.To postać odważna i bezkompromisowa, która nigdy nie bała się mówić o rzeczach przez wiele lat przemilczanych. W audiobooku będzie można usłyszeć również oryginalne nagrania dźwiękowe ze strajku.

Czyta: Piotr Bajtlik

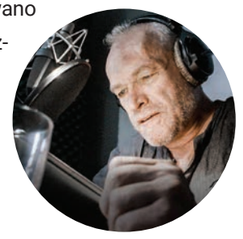
POSŁUCHAJ WSZYSTKICH AUDIOBOOKÓW W STORYTEL!

„Dziennik. Wrześniowa obrona Warszawy", Wacław Lipiński

Wacław Lipiński podczas obrony Warszawy, we wrześniu 1939 r., prowadził dziennik, w którym znalazło się wiele ciekawych zapisów dotyczących życia codziennego oblężonej stolicy. Dziennik zrealizowano w nowej, ciekawej formule muzycznej z wykorzystaniem archiwalnych nagrań Polskiego Radia.

Czyta: Mariusz Bonaszewski

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL FILMOWY O TOTALITARYZMACH

ECHA KATYNIA

FILMY, KONCERTY, DYSKUSJE, WARSZTATY, SPOTKANIA

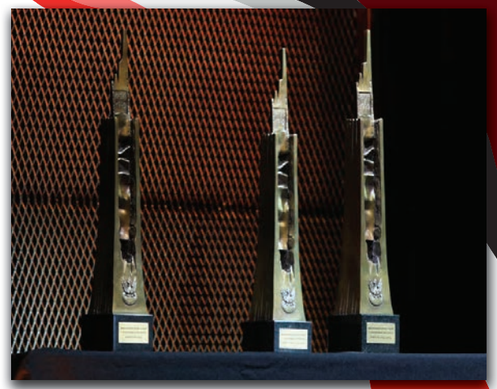
Totalitaryzm to nie tylko ustrój społeczny, ale przede wszystkim losy zwykłych ludzi. Takich jak my. To narastająca przemoc systemu oraz walka ludzi o wolność i godność. To także powracające wspomnienia, ludzkie historie i pamięć o nich. W dziejach Polski totalitaryzm odcisnął swoje wyraźne piętno, dlatego chcemy stworzyć przestrzeń, w której będziemy rozważać i przeżywać zagadnienie totalitaryzmu w wielu aspektach. Uczulać obrazami na mechanizmy przemocy i dyskryminacji.

Do udziału w naszym festiwalu zapraszamy twórców różnych gatunków filmowych z całego świata. Selekcjonujemy najlepsze, wielokrotnie nagradzane filmy, których wysoki poziom wrażliwości artystycznej i zajmująca treść stają się przyczynkiem do dyskusji o problemie totalitaryzmu.

ZAPRASZAMY NA 3. EDYCJE FESTIWALU MFFoT EK W KWIETNIU 2022!

WWW.TOTALITARYZMY.PL

Odwiedź naszą stronę festiwalową!

PORTALE

edukacja.ipn.gov.pl

Historia dla każdego

PRZYSTANEK HISTORIA

1918 OD NIEPODLEGŁOŚCI DO NIEPODLEGŁOŚCI 1989 HISTORIA POLSKI

Strefa edukacyjna IPN

PORTALE EDUKACYJNE

Portal EDUKACJA

www.edukacja.ipn.gov.pl

Pełna oferta Biura Edukacji Narodowej oraz regulaminy i zasady udziału w naszych projektach i konkursach.

Przystanek Historia

www.przystanekhistoria.pl

Portal podtrzymuje pamięć o ludziach i ich czynach, które w czasach niewoli przybliżały nas do odbudowy niepodległego Państwa Polskiego, a z wolności oraz godności ludzkiej czyniły wartość najwyższą.

Portal „Od niepodległości do niepodległości”

www.polska1918–89.pl

Portal jest uzupełnieniem i wersją online publikacji IPN pod tym samym tytułem. *Od niepodległości do niepodległości* to swego rodzaju podręcznik do historii Polski w XX w. opracowany przez IPN dla uczniów i nauczycieli. Na portalu można znaleźć dodatkowe informacje i odniesienia do źródeł, linki do ciekawych stron i materiałów.

Strefa edukacyjna na Facebooku

www.facebook.com/eduipn/

Bądź z nami w stałym kontakcie i śledź nasze działania w całej Polsce. Odwiedź nas na Facebooku, gdzie ciągle ogłaszamy minikonkursy i nowe projekty.

NOWOŚĆ

OPOWIEDZIANE

www.opowiedziane.ipn.gov.pl

Portal jest narzędziem, które pozwala na zapoznanie się z archiwalnym zasobem IPN w zakresie historii mówionej. Dzięki naszemu serwisowi można spojrzeć w przeszłość oczami bardzo wielu osób. Wspomnienia, które przekazali nam Świadkowie, dotykają najważniejszych zagadnień polskiej historii, jak: II wojna światowa, wywózki Polaków na wschód ZSRS, Zbrodnia Katyńska, ratowanie Żydów przez Polaków w czasie Holocaustu, Rzeź Wołyńska, Powstanie Warszawskie czy opozycja w PRL.

Więcej o projekcie na str. 42

Portal „moja niepodległa”

www.mojaniepodlegla.pl

Działania IPN związane z setną rocznicą odzyskania niepodległości: odpowiedzi na pytania, informacje o publikacjach, konkursach i wystawach.

NOWOŚĆ

PORTALE TEMATYCZNE

Portal „Giganci Nauki”

www.gigancinauki.pl

Chcemy przypominać, jak polscy wynalazcy i uczeni zmieniali świat i jak wiele wnieśli w rozwój ludzkości. Portal prezentuje ich biografie na podstawie publikacji *Polski wkład w przyrodoznawstwo i technikę. Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów*. To pięciotomowe dzieło zostało stworzone przez naukowców skupionych wokół Instytutu Historii Nauki PAN, a współwydane przez Instytut Pamięci Narodowej.

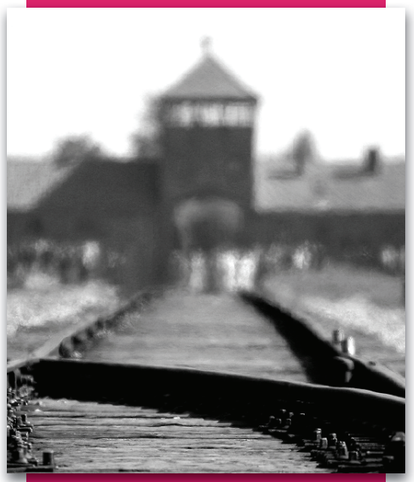

www.pielgrzymki.ipn.gov.pl
Oprócz materiałów operacyjnych SB z wizyt Jana Pała II w kraju są tu także dokumenty przekazane do Archiwum IPN przez uczestników tamtych spotkań.

www.zbrodniapomorska1939.pl
Jesienią 1939 r. na Pomorzu w wyniku eksterminacyjnej polityki okupanta niemieckiego zamordowano co najmniej 30 tys. osób. Materiały na portalu stanowią pomoc dydaktyczną, która ma przybliżyć uczniom niezwykle istotne, ale i trudne fakty historii regionu.

www.katyń.ipn.gov.pl
Zawiera podstawowe informacje na temat zbrodni katyńskiej, kalendarium, listy pisane przez ofiary, informacje o śledztwie prowadzonym przez prokuratorów IPN-KŚZpNP.

www.zyciezazycie.pl
Portal stawia sobie za cel upamiętnienie tych wszystkich obywateli II RP, którzy w czasie II wojny światowej byli represjonowani przez okupanta niemieckiego za pomoc eksterminowanej ludności żydowskiej.

www.truthaboutcamps.eu
Witryna edukacyjna dostępna w wersji polskiej, angielskiej i bułgarskiej, przedstawia podstawowe informacje o obozach koncentracyjnych i ośrodkach natychmiastowej zagłady utworzonych przez III Rzeszę Niemiecką na terenach okupowanej Polski podczas II wojny światowej.

www.polskiemiesiace.ipn.gov.pl
Na portalu zgromadzono archiwalne dokumenty i fotografie, a także materiały edukacyjne dotyczące jednego z mitów założycielskich tzw. Polski Ludowej – sfałszowanych przez komunistów wyborów do sejmu z 19 stycznia 1947 r.

www.poszukiwania.ipn.gov.pl
Portal dotyczy poszukiwań miejsc pochówku ofiar terroru komunistycznego z lat 1944–1956. Zawiera informacje o ich ekshumacjach i identyfikacjach na podstawie badań DNA.

www.kop.ipn.gov.pl
Autentyczne zaangażowanie żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza właściwie w każdą dziedzinę kresowego życia zyskało im trwałe miejsce w sercach i pamięci ludności pogranicza.

www.oblawaaugustowska.pl
Obława augustowska to największa powojenna zbrodnia na Polakach dokonana przez Sowietów, którzy wywieźli w nieznane miejsce i zamordowali 592 osoby związane w czasie wojny z Armią Krajową. Na portalu można znaleźć wyniki dotychczasowych badań naukowych nad przebiegiem obławy, listy ofiar, ich zdjęcia, filmy oraz mapy.

www.zbrodniawolynska.pl
Zawiera podstawowe informacje na temat zbrodni wołyńskiej dokonanej przez szowinistyczne organizacje ukraińskie.

www.1wrzesnia39.pl
Tematem portalu jest Wrzesień ’39.

www.operacja-polska.pl
Portal został przygotowany we współpracy z Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia. Zamieszczono na nim m.in. relacje świadków, filmy dokumentalne, artykuły, dokumenty z sowieckich archiwów, kalendarium zbrodni, mapę miejsc pamięci, a także bazę ofiar – Instytutowi zależy na udokumentowaniu możliwie jak największej liczby osób rozstrzelanych w ramach „operacji polskiej” NKWD.

OPOWIEDZIANE

ARCHIWUM HISTORII MÓWIONEJ IPN

O projekcie

Portal jest narzędziem, które pozwala na zapoznanie się z archiwalnym zasobem IPN w zakresie historii mówionej. Dzięki naszemu serwisowi można spojrzeć w przeszłość oczami bardzo wielu osób. Wspomnienia, które przekazali nam Świadkowie, dotykają najważniejszych zagadnień polskiej historii, jak: II wojna światowa, wywózki Polaków na wschód ZSRS, Zbrodnia Katyńska, ratowanie Żydów przez Polaków w czasie Holocaustu, Rzeź Wołyńska, Powstanie Warszawskie czy opozycja w PRL oraz szeregu innych wydarzeń. Dla wielu badaczy z różnych dziedzin historia mówiona jest ważnym materiałem poznawczym i narzędziem w codziennej pracy naukowej. Do naszych zasobów mogą sięgać również nauczyciele, uczniowie, pasjonaci historii, a nawet filmowcy. Notacje nagrane przez IPN były fundamentem dla powstania filmów dokumentalnych takich jak „Zapora" czy „Fort".

WEJDŹ NA STRONĘ
www.OPOWIEDZIANE.ipn.gov.pl

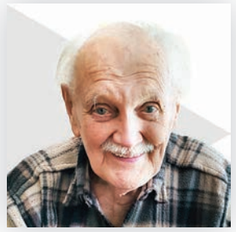

ZESKANUJ MNIE!

WYSZUKAJ INTERESUJĄCY CIĘ TEMAT LUB ŚWIADKA HISTORII!

Aleksandra Wendland

Danuta Maria Skorupińska

Jan Podhorski

Natalia Gwoździar

Janina Kozłowska

Janusz Brochwicz-Lewiński

POSŁUCHAJ I PRZEŻYJ, CO ZOSTAŁO **OPOWIEDZIANE**

0:56 za wynagrodzeniem. W przeszłości ojciec był Dowborczykiem. Ponieważ jako urodzony w

1:06 zaborze rosyjskim, w 1912 roku został powołany do wojska, bo miał wtedy

1:12 dwadzieścia jeden lat. Później przyszła wojna. Do zamachu bolszewickiego był w

1:22 armii carskiej. Jak bolszewicy doszli do władzy, to natychmiast włączył się w

Świadek Leszek Zabłocki

Sygnatura N1329

Warszawiak, kapitan rezerwy WP, harcerz, żołnierz Związku Jaszczurczego, więzień Pawiaka i al. Szucha oraz trzech obozów koncentracyjnych.

Kiedy nadchodzi czas wojny i oblężenia Warszawy Leszek Zabłocki stawia się do pomocniczej służby strażackiej w ramach Pogotowia Wojennego Harcerzy. W czasie okupacji wstępuje do Organizacji Wojskowej Związek Jaszczurczy i kończy tajną szkołę podchorążych. Działa w konspiracji.

W nagraniu między innymi

We wrześniu 1942 r. zostaje aresztowany przez Niemców, a następnie brutalnie przesłuchiwany

Chava Nissimov

Działaczka społeczna, pisarka, dziewczynka ocalona z Holocaustu.

Chava Nissimow urodziła się 9 czerwca 1939 r. w Warszawie w żydowskiej rodzinie Altszylerów. Otrzymała imię Ewa. Imię zmieniła po wojnie po wyemigrowaniu do Izraela, a nazwisko przejęła po mężu. Jej rodzice – Stanisław i Anna – mieszkali wraz z nią w centrum miasta, przy ul. Świętojerskiej 34.

W 1940 r. cała rodzina została zamknięta w getcie warszawskim. Tam w warunkach niedostatecznej higieny ojciec Ewy zachorował na tyfus i niedługo potem zmarł w wyniku choroby. Chorowała również ona sama. Gdy w getcie zabrakło leków, jej matka nieodpłatnie uzyskała pomoc od polskiego lekarza. W 1942 r. jej cała rodzina, poza matką, została wywieziona z getta do obozów zagłady. W getcie pozostały same. Udało się im wydostać na „aryjską" stronę i skutecznie ukryć. Ciotka Ewy zorganizowała przewiezienie dziewczynki do rodziny Polaków, Bronisławy i Wawrzyńca Walczaków, mieszkających w osiedlu robotniczym na obrzeżu Siedlec. Jej matka uzyskała fałszywe dokumenty i sama zgłosiła się na roboty do Niemiec.

Dziewczynka u rodziny Walczaków ukrywała się dwa lata. W 1945 r. odnalazła ją ciotka i zabrała do siebie. W tym samym czasie matce Ewy Altszyler udało się wrócić do Polski. Po jej powrocie obie wyjechały do Niemiec, gdzie trafiły do obozu przesiedleńczego w Bad Reichenhall koło Monachium.

Na skutek trudności z emigracją do Izraela ponownie powróciły do Polski. Ewa została po pewnym czasie wywieziona do Izraela przez żydowską organizację zajmującą się odzyskiwaniem żydowskich dzieci ukrywanych podczas okupacji, matka dołączyła do niej później. W Izraelu oddano ją do kibucu i już jako Chava odbyła służbę wojskową. Kibuc opuściła dopiero po wyjściu za mąż i w krótkim czasie urodziła troje dzieci.

Rozpoczęła studia uniwersyteckie i pełniła funkcje kierownicze w socjalnych placówkach pomocowych i terapeutycznych dla dzieci i dorosłych. W wieku 60 lat zaangażowała się pracę w organizacji pomagającej Żydom poszkodowanym wojną w uzyskiwaniu świadczeń i odszkodowań od Niemców. Osiem lat później zaczęła działać również w organizacji Claims Conference.

Zajmowała się pisarstwem, zarówno poezją jak i prozą, tworzyła dzieła nawiązujące do jej osobistych przeżyć czasu wojny i okresu po jej zakończeniu. Jest w Izraelu znaną, nagradzaną pisarką, udzielała się społecznie, przekazuje młodszym wiedzę o Holokauście i przykładach polskiej pomocy Żydom podczas niemieckiej okupacji. W swoich wspomnieniach często wracała do czasów wojennych, zwłaszcza do Siedlec, które wywoływały u niej żywe uczucia. Podejmowała starania, aby rodzina Walczaków została pośmiertnie uhonorowana Medalem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata.

Przejdź do relacji

NISSIMOV CHAVA

ZOBACZ ZDJĘCIA ARCHIWALNE I PRZECZYTAJ BIOGRAM!

ŚCIĄGNIJ TRANSKRYPCJĘ!

Pliki do pobrania

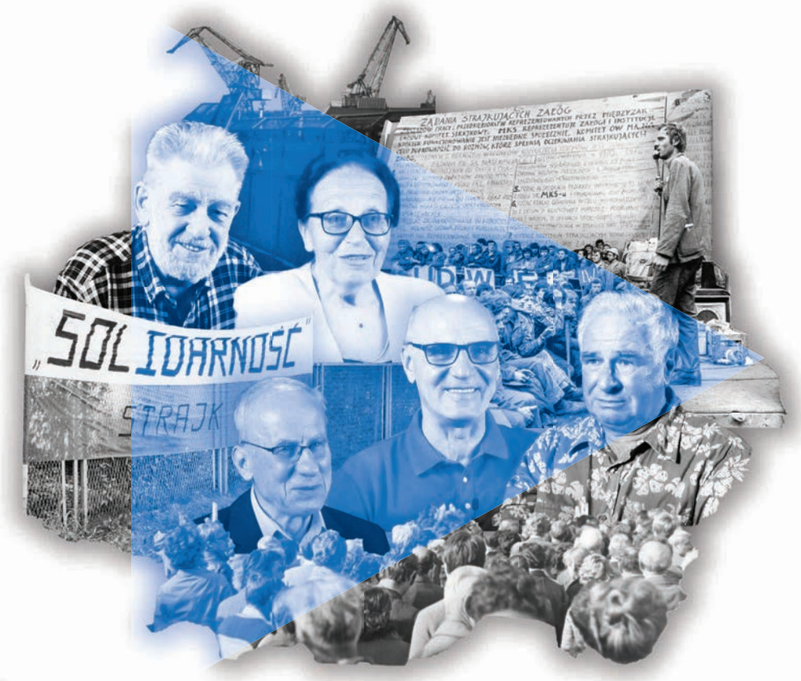
N1338_Henryk_Troszczyński_transkrypcja_nagrania_cz1

pdf, 353.06 KB, 07.06.2021

N1338_Henryk_Troszczyński_transkrypcja_nagrania_cz2

pdf, 355.38 KB, 07.06.2021

ZNASZ CIEKAWĄ HISTORIĘ?
A MOŻE ŚWIADKA Z INTERESUJĄCĄ RELACJĄ?
NAPISZ DO NAS!

Stanisław Fudakowski

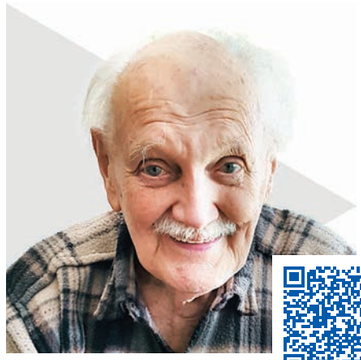
Psycholog, uczestnik strajków 1980 i 1981 r., członek NSZZ „Solidarność".

ZOBACZ RELACJĘ ŚWIADKÓW HISTORII

Maria Teresa Jasionowicz

Siostra zakonna Zgromadzenia Nazaretanek, jako dziecko przeżyła wojnę i deportację do Kazachstanu.

Jan Podhorski

Generał brygady rezerwy WP, harcerz, ochotnik w wojnie obronnej 1939 r., żołnierz Organizacji Wojskowej Związek Jaszczurczy i NSZ, powstaniec warszawski, leśnik.

GRY

Historyczne gry planszowe to jedno z ważnych narzędzi edukacyjnych Instytutu Pamięci Narodowej. Gry pozwalają przyswajać wiedzę historyczną przy okazji dobrej zabawy.

gry.ipn.gov.pl

Ten symbol wskazuje, że gra jest dostępna na urządzeniach wyposażonych w przeglądarkę internetową. Można w nie zagrać na komputerze, tablecie lub telefonie za darmo (pomijając opłaty za korzystanie z sieci internet).

W gry można grać w pojedynkę przeciwko sztucznej inteligencji. Można też grać z innymi graczami – uczniami, przyjaciółmi lub rodzicami – na tym samym lub wielu urządzeniach. Każda z gier zawiera samouczek.

Zobacz gry.ipn.gov.pl

Bitwa Warszawska

Szybka gra wojenna dla dwóch graczy, przedstawiająca wydarzenia z sierpnia 1920 r. Trwa wojna polsko-bolszewicka. Na Warszawę naciera Armia Czerwona. Czy polskim żołnierzom uda się rozbić armie napastnika? Czy Wojsko Polskie zdoła obronić Warszawę? Jeśli zawiedzie, bolszewickie armie przejdą na Zachód i po całej Europie rozleje się komunistyczna pożoga...

ORP Orzeł

Gra przedstawia ucieczkę okrętu podwodnego ORP „Orzeł" z Bałtyku na Morze Północne w pierwszych tygodniach II wojny światowej. Cel gry jest inny dla każdego gracza. Grający polską Marynarką Wojenną ma za zadanie wyprowadzić okręt z Bałtyku na Morze Północne. Zadaniem przeciwnika grającego niemiecką Kriegsmarine jest zatopienie okrętu, zanim opuści Bałtyk.

TRYLOGIA GWIAŹDZISTEJ ESKADRY

Trylogia Gwiaździstej Eskadry to seria szybkich gier strategicznych dla dwóch graczy. Opowiada historię eskadr myśliwskich używających godła słynnego Dywizjonu 303.

303. Bitwa o Brytanię

Szybka gra wojenna dla dwóch graczy. Trwa Bitwa o Brytanię. Jeden z graczy dowodzi RAF broniącym Wielkiej Brytanii, a drugi atakuje niemieckim Luftwaffe. Zadaniem lotnictwa Trzeciej Rzeszy jest zbombardowanie Londynu, a celem alianckiego lotnictwa powstrzymanie agresora. Podniebne pojedynki rozstrzygane są przy użyciu specjalnych kości do gry.

Wiek graczy: **10+**
Liczba graczy: **2**
Czas gry: **15 min**
Zagraj na **gry.ipn.gov.pl**

111. Alarm dla Warszawy

Szybka gra wojenna dla dwóch graczy. Po wybuchu II wojny światowej we wrześniu 1939 r. niemieckie Luftwaffe atakuje stolicę Polski – Warszawę. Zadaniem lotnictwa Trzeciej Rzeszy jest zbombardowanie Warszawy, a celem polskiego lotnictwa (m.in. 111 eskadry myśliwskiej) strącenie niemieckich bombowców, zanim dotrą nad miasto.

Wiek graczy: **10+**
Liczba graczy: **2**
Czas gry: **30 min**
Zagraj na **gry.ipn.gov.pl**

7. W obronie Lwowa

Szybka gra wojenna dla dwóch graczy. Trwa wojna polsko-bolszewicka. Polscy i amerykańscy lotnicy starają się zatrzymać natarcie Armii Czerwonej na linii Bugu i uniemożliwić 1 Armii Konnej zajęcie Lwowa. Po raz pierwszy w historii samoloty walczą z uzbrojoną w karabiny kawalerią.

Wiek graczy: **8+**
Liczba graczy: **2**
Czas gry: **15 min**
Zagraj na **gry.ipn.gov.pl**

ZNAJZNAK

to seria gier edukacyjnych o najnowszej historii Polski. Gracze uczą się rozpoznawać symboliczne dla XX w. znaki, daty, postacie, miejsca, przedmioty. Do zabawy jest im potrzebny przede wszystkim refleks, a wiedzę zdobywają w czasie rozgrywki. Przy użyciu jednego kompletu kart może grać jednocześnie cała klasa.

ZnajZnak

ZnajZnak to gra, która za pomocą 133 symboli opowiada historię Polski od 1918 do 1989 roku. Na kartach umieszczono symbole z najnowszej historii Polski. Każda para kart ma tylko jeden wspólny znak. Znajdź go pierwszy, zapamiętaj nazwę i zdobądź punkt.

Wiek graczy: **10+**
Liczba graczy: **2-26**
Czas gry: **15 min**
Zagraj na **gry.ipn.gov.pl**

ZnajZnak. Monte Cassino

Gra przedstawia bohaterski wysiłek Polaków i wszystkich aliantów biorących udział w jednej z najbardziej zaciętych bitew II wojny światowej. Na kartach do gry ukazano 133 symbole związane z bitwą o Monte Cassino w 1944 r. Gra zawiera broszurę z opracowaniem historycznym, indeksem symboli oraz mapami bitwy.

Wiek graczy: **10+**
Liczba graczy: **2-26**
Czas gry: **15 min**

ZnajZnak. Kresy

Za pomocą 133 symboli gra opowiada historię polskich Kresów Wschodnich. Gra zawiera broszurę z opracowanie historycznym, indeksem symboli oraz mapami poglądowymi.

Wiek graczy: **10+**
Liczba graczy: **2-26**
Czas gry: **15 min**

Miś Wojtek

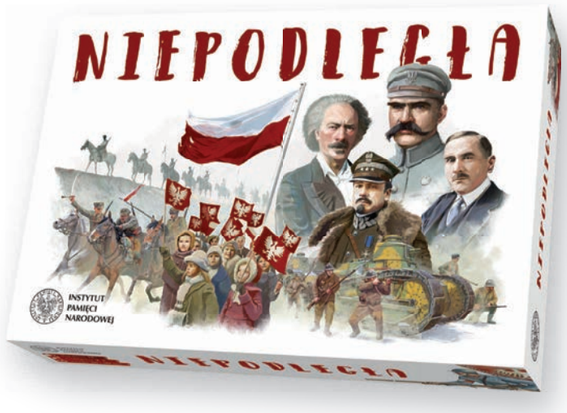
Podążaj z misiem Wojtkiem śladami 2. Korpusu Polskiego od ZSRS do Edynburga w Szkocji i zbieraj po drodze pamiątki związane z losami żołnierzy gen. Andersa i ich słynnego niedźwiedzia. Kto zbierze najlepszy zbiór pamiątek, zwycięży!

Wiek graczy: **6+**
Liczba graczy: **2-5**
Czas gry: **30 min**
Zagraj na **gry.ipn.gov.pl**

Niepodległa

Kooperacyjna gra planszowa o wydarzeniach z lat 1910–1920, z naciskiem na okres od wybuchu I wojny światowej do odzyskania niepodległości w 1918 r. Gra ma dwa warianty: podstawowy (30 min) i zaawansowany (90 min). Zawiera broszurę z opracowaniem historycznym.

Wiek graczy: **12+**
Liczba graczy: **2-4**
Czas gry: **30/90 min**

Polak Mały

Gra edukacyjna „Polak Mały" zapoznaje dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym z polskimi symbolami narodowymi: flagą, herbem i słowami hymnu. W załączonej broszurze zamieszczono instrukcje gier dla dzieci w różnym wieku.

Wiek graczy: **4+**
Liczba graczy: **2-8**
Czas gry: **15 min**

Kolejka

Gra opowiada o realiach życia codziennego w latach schyłkowego PRL. Zadanie graczy wydaje się proste. Muszą wysłać swoją rodzinę, złożoną z pięciu pionków, do sklepów na planszy i kupić wszystkie towary z wylosowanej listy zakupów. Problem polega jednak na tym, że półki w pięciu osiedlowych sklepach są puste… Zwycięzcą zostanie ten, kto wywalczy sobie najlepsze miejsce w ogonku i zdobędzie upragnione towary. Grę na licencji IPN wydaje i dystrybuuje firma trzecia.

Wiek graczy: **12+**
Liczba graczy: **2-5**
Czas gry: **60 min**

GRY DYDAKTYCZNE

First to Fight. Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie 1939–1945

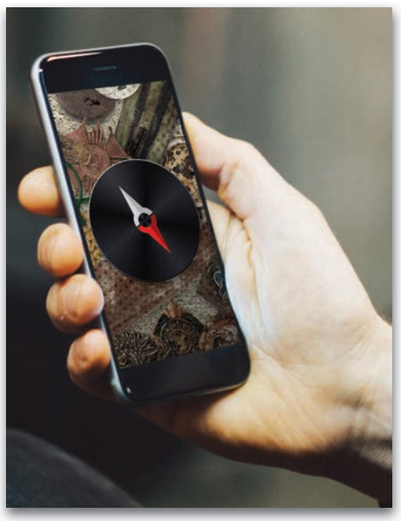
Gra karciana upamiętniająca najważniejsze bitwy, postaci oraz jednostki Wojska Polskiego walczące na frontach II wś. Czas trwania rozgrywki to jedna godzina lekcyjna, co pozwala wykorzystywać grę w warunkach szkolnych. Rolę dydaktyczną wzmacnia załączona mapa historyczna pozwalająca umiejscowić przedstawiane wydarzenia. Gra jest rozpowszechniana bezpośrednio wśród zainteresowanych nią nauczycieli i edukatorów.

Wiek graczy: **12+**
Liczba graczy: **3-6**
Czas gry: **30 min**

PUZZLE

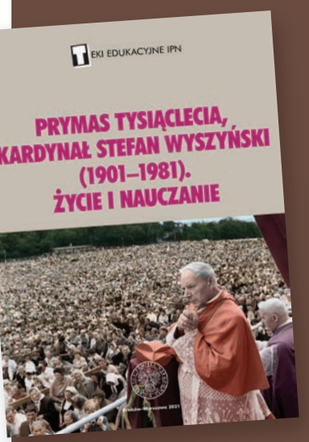
Gry i konkursy na aplikacjach mobilnych Action Track

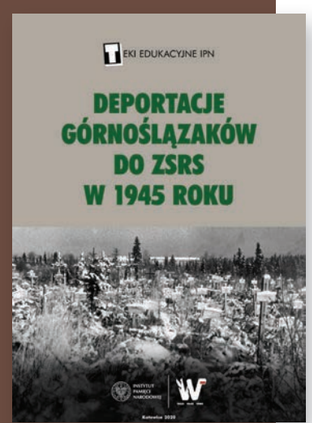
Przekonawszy się, jak dużym zainteresowaniem cieszą się gry miejskie i spacery edukacyjne, postanowiliśmy unowocześnić ich formę. Biuro Edukacji Narodowej przygotowuje serię gier miejskich w aplikacji Action Track, które jesienią pojawią się w ofercie edukacyjnej. Smartphone z Internetem i chęć przeżycia przygody pozwolą uczestnikom przenieść się do przeszłości.

Michalina Żelazny | ***michalina.zelazny@ipn.gov.pl***

MATERIAŁY EDUKACYJNE

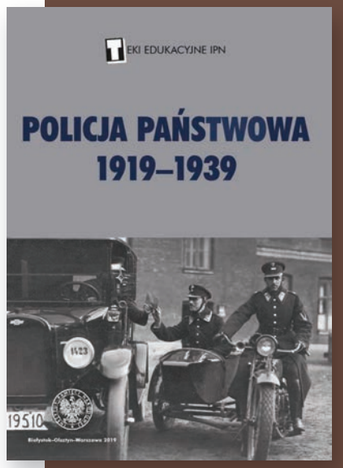

TEKI EDUKACYJNE

Przygotowane przez Biuro Edukacji Narodowej IPN teki edukacyjne stanowią pomoc dydaktyczną dla nauczycieli historii i innych przedmiotów humanistycznych na wszystkich poziomach nauczania. Każda teka składa się z kart źródłowych (zdjęcia, dokumenty, plakaty itp.), materiałów dla ucznia oraz materiałów dla nauczyciela. Część z nich jest dostępna na stronie: ***edukacja.ipn.gov.pl***

- Prymas Tysiąclecia, kardynał Stefan Wyszyński
- Deportacje Górnoślązaków do ZSRS w 1945 roku
- Kształtowanie granic II Rzeczpospolitej
- O wieś polską wolną, niezależną, samorządną. Od PSL do NSZZ RI „Solidarność”
- Polski gen wolności
- Zbrodnia pomorska
- Policja Państwowa 1919–1939
- Agresja sowiecka na Polskę i okupacja wschodnich terenów Rzeczypospolitej (1939–1941)
- Poznański Czerwiec 1956

- Narodziny Solidarności. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy 1980–1981
- Na szlakach historii w Małopolsce. Galeria wielkich Polaków
- Z Solidarnością do wolności
- Szczecin. Grudzień ’70 – Styczeń ’71
- 11 Listopada
- Auschwitz – pamięć dla przyszłości
- Czerwiec ’76 – krok ku wolności
- Operacja polska NKWD 1937–1938
- Deportacje Górnoślązaków do ZSRS w 1945 roku
- Konspiracyjne Wojsko Polskie w latach 1945–1948
- Polskie podziemie niepodległościowe 1944–1956
- Polacy ratujący Żydów w latach II wojny światowej
- Polskie Państwo Podziemne w latach 1939–1941
- Propaganda Polski Ludowej
- Stan wojenny
- Zagłada Żydów polskich w czasie II wojny światowej
- Zbrodnia katyńska
- To nie na darmo. Grudzień 1970 w Gdańsku i Gdyni
- Kto tego nie widział, nigdy w to nie uwierzy... Zbrodnia wołyńska – historia i pamięć
- Propaganda Polski Ludowej

„Śledztwo katyńskie" – materiał edukacyjny

„Śledztwo katyńskie" to nowoczesny warsztat edukacyjny powstały przy współpracy z Muzeum Katyńskim, pozwalający nauczycielom i edukatorom włączyć jego uczestników w detektywistyczne dochodzenie mające na celu ustalenie tożsamości ofiar zbrodni katyńskiej. Celem warsztatów jest nie tylko poznawanie samych okoliczności zbrodni, lecz także upamiętnienie ofiar i zaznajomienie uczniów ze specyfiką pracy historyków. Najważniejszym elementem warsztatów są wizerunki wydobytych z dołów śmierci przedmiotów, których oryginały znajdują się w zbiorach Muzeum Katyńskiego. „Śledztwo katyńskie" rozwija umiejętności analizy historycznej, kojarzenia faktów, stawiania hipotez i wyciągania wniosków.

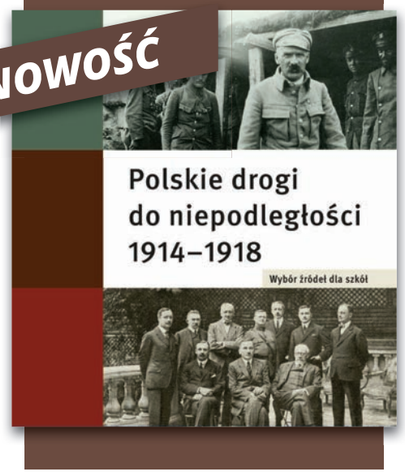
Infografiki

Najważniejsze daty, liczby, fakty, wydarzenia zebrane w jednym miejscu i przedstawione w ciekawej formie graficznej. Infografiki historyczne to nowy materiał edukacyjnych mający wiele zastosowań, będący prostą i skuteczną formą nauki historii dla każdego.

Mój rówieśnik

Materiały edukacyjne „Mój rówieśnik" adresowane są przede wszystkim do uczniów szkół podstawowych. Mogą być wykorzystane zarówno jako wprowadzenie, jak i podsumowanie tematyki II wojny światowej. Celem zajęć jest poznanie losów obywateli polskich w czasie wojny z perspektywy dzieci, uczniów szkół powszechnych II RP. Postacie są stworzone w taki sposób, by skupiały konkretne przeżycia i doświadczenia w sposób zrozumiały dla uczniów. Tym samym są też symboliczne dla losów tysięcy obywateli II RP. Nadanie imion poszczególnym bohaterom sprawia, że stają się bliższe uczniom, co niekiedy prowadzi do nawiązania więzi emocjonalnych, a co za tym idzie – pozwala lepiej zapamiętać ich historię.

Materiały źródłowe

Wybór źródeł dla szkół z zakresu historii społecznej, gospodarczej i politycznej ziem polskich w latach I wojny światowej, uzupełniony o zagadnienia z historii społecznej i gospodarczej. Zgrupowano je w czterech blokach tematycznych: część I. Polacy wobec idei odzyskania niepodległości, część II. Polskie formacje zbrojne na frontach I wojny światowej, część III. Sprawa polska w polityce międzynarodowej i część IV. Za kulisami wojny. Każdemu tekstowi towarzyszą ćwiczenia źródłowe, kalendarium najważniejszych wydarzeń oraz ciekawostki historyczne. Informacje tam zawarte mają ułatwić czytelnikom analizę źródeł i zrozumienie ich kontekstu historycznego oraz poszerzenie wiedzy o wydarzeniach opisanych w tych tekstach.

KOMIKSY

Antek Srebrny

Antek Srebrny, gdy go poznajemy, ma zaledwie 14 lat. Jest grodzieńskim harcerzem. Od początku II wojny światowej razem z kolegami szykuje się do walki z Niemcami. Los sprawia jednak, że przychodzi mu zmierzyć się z innym śmiertelnym wrogiem Polski – Sowietami. Podobnie jak wielu jego rówieśników, bierze udział w obronie swojego rodzinnego miasta – Grodna. Jakie są dalsze losy dzielnego Antka? Przekonajcie się sami.

Major Hubal

Komiks narysowany przez Tomasza Kleszcza według scenariusza Bartłomieja Kluski, w atrakcyjnej formie powieści graficznej przedstawia losy mjr. Henryka Dobrzańskiego i Oddziału Wydzielonego Wojska Polskiego. Wydawnictwo to jest skierowane do uczniów i bezpłatnie dystrybuowane w szkołach oraz placówkach edukacyjnych na terenie całego kraju. Dla nauczycieli w formie cyfrowej przygotowano także propozycje ćwiczeń i innych narzędzi dydaktycznych ułatwiających pracę z komiksem w trakcie lekcji. Publikacja jest dostępna również w postaci cyfrowej.

Waleczny Tadzio

Komiks *Waleczny Tadzio* upamiętnia postać Tadeusza Jeziorowskiego, który zapisał się w historii jako bohaterski obrońca Płocka w wojnie polsko-bolszewickiej, najmłodszy odznaczony Krzyżem Walecznych, oraz pilot poległy w Ksawerowie pod Łodzią w walce z Luftwaffe podczas Kampanii Polskiej 1939 r. Dzięki najnowszemu komiksowi uczniowie poznają losy zapomnianego bohatera.

Epizody z najnowszej historii Polski w komiksie

Nowa seria komiksów jest efektem wieloletniego konkursu, w którym młodzież ma za zadanie stworzyć komiks o wybranym wydarzeniu z najnowszej historii Polski. Spośród tysięcy prac nadsyłanych przez wiele lat wybraliśmy te najlepsze. Historii można uczyć się na wiele sposobów.

CENTRUM EDUKACYJNE IPN PRZYSTANEK HISTORIA IM. JANUSZA KURTYKI

Centrum Edukacyjne IPN im. Janusza Kurtyki „Przystanek Historia” jest miejscem otwartym dla wszystkich zainteresowanych historią najnowszą. Odbywają się tu warsztaty edukacyjne dla uczniów wszystkich typów szkół: od przedszkoli po szkoły średnie. Oprócz lekcji proponujemy oprowadzanie po wystawach, spacery edukacyjne i gry miejskie. Prowadzimy też zajęcia dla dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach rozwojowych, a dla obcokrajowców i uczniów szkół dwujęzycznych – warsztaty w języku angielskim.

Tematy lekcji można znaleźć na naszej stronie internetowej:
www.centrumedu.ipn.gov.pl

Zajęcia są bezpłatne, ale obowiązują wcześniejsze zgłoszenia za pomocą formularza dostępnego na stronie.

Dla nauczycieli przygotowaliśmy seminarium „Sześciu wspaniałych”, czyli polscy Ojcowie Niepodległości, oraz drugą odsłonę szkolenia „Zmagania o niepodległość Polski do listopada 1918 r. oraz budowa struktur państwa i wojny o granice Rzeczypospolitej”. Zachęcamy również do udziału w drugiej edycji seminarium „Dzieje polskiej emigracji niepodległościowej 1939–1989”, które w tym roku będzie poświęcone polskiemu Paryżowi. Przygotowaliśmy także seminarium poświęcone polskim Sprawiedliwym, których działalność zostanie pokazana na szerszym tle zagłady Żydów.

Przystanek Historia to nie tylko lekcje i szkolenia, lecz także bogaty program dla szerokiej publiczności: panele dyskusyjne, promocje książek, pokazy filmów, koncerty, spektakle, wystawy…

KONTAKTY

Adam Hlebowicz,
dyrektor Biura Edukacji Narodowej IPN

Sekretariat BEN,
tel. (22) 581-88-70
monika.swierszcz@ipn.gov.pl
Elżbieta Duda, wicedyrektor BEN
tel. (22) 581-85-47
elzbieta.duda@ipn.gov.pl

Wydział Projektów Edukacyjnych
dr Mateusz Marek, naczelnik
tel. (22) 581-86-56
mateusz.marek@ipn.gov.pl
Michalina Żelazny, z-ca naczelnika
tel. (22) 576 30 10
michalina.zelazny@ipn.gov.pl

Wydział notacji i opracowań multimedialnych
Konrad Starczewski, naczelnik
tel. (22) 581-85-67
konrad.starczewski@ipn.gov.pl
Karol Litwin, z-ca naczelnika
tel. (22) 581-85-88
karol.litwin@ipn.gov.pl

Przystanek Historia
Centrum Edukacyjne IPN im. Janusza Kurtyki
Recepcja, tel. (22) 576-30-04
Adres: Warszawa, Marszałkowska 21/25
Godziny otwarcia: pon.–pt. 8.00–20.00,
sob. 9.00–14.00

Tomasz Morawski, naczelnik CE IPN
tel. (22) 576-30-13(03)
Barbara Pamrów, z-ca naczelnika CE IPN
tel. (22) 576-30-09
www.przystanekhistoria.ipn.gov.pl
www.facebook.com/przystanek.historia

OBEN w Białymstoku
- Przystanek Historia IPN w Białymstoku
- Przystanek Historia IPN w Sokółce
- Przystanek Hajnówka
- Przystanek Historia IPN Siemiatycze
- Przystanek Historia IPN w Olsztynie

OBEN w Gdańsku
- Przystanek Historia IPN w Elblągu
- Przystanek Historia IPN we Włocławku

OBEN w Katowicach
- Centrum Edukacyjne Instytutu Pamięci Narodowej „Przystanek Historia" im. Henryka Sławika

OBEN w Krakowie
- Centrum Edukacyjne Instytutu Pamięci Narodowej „Przystanek Historia" w Krakowie
- Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia"
- Delegatura IPN w Kielcach

OBEN w Lublinie
- Przystanek Historia w Izbie Pamięci ks. Romana Kotlarza w Trablicach-Pelagowie
- Przystanek Historia w Puszczy Kozienickiej
- Przystanek Historia w Tomaszowie Lubelskim
- Przystanek Historia w Zamościu

OBEN w Poznaniu
- Przystanek Historia IPN w Poznaniu
- Przystanek Historia IPN w Zielonej Górze
- Przystanek Historia IPN w Lesznie

OBEN w Rzeszowie
- Przystanek Historia IPN w Stalowej Woli
- Przystanek Historia przy Muzeum Narodowym Ziemi Przemyskiej

OBEN w Szczecinie
- Centrum Edukacyjne Instytutu Pamięcin Narodowej „Przystanek Historia" w Szczecinie
- Przystanek Historia IPN w Koszalinie
- Przystanek Historia IPN w Gorzowie Wlkp.

OBEN we Wrocławiu
- Centrum Edukacyjne Instytutu Pamięci Narodowej „Przystanek Historia" we Wrocławiu

OBEN w Warszawie
- Izba Pamięci „Strzelecka 8"
- Przystanek Historia IPN w Ostrołęce
- Przystanek Historia IPN w Ostrowi Mazowieckiej
- Przystanek Historia IPN Pruszków Dulag 121
- Przystanek Historia IPN Grodzisk Mazowiecki

Instytut Pamięci Narodowej w Polsce

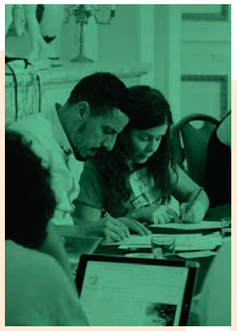

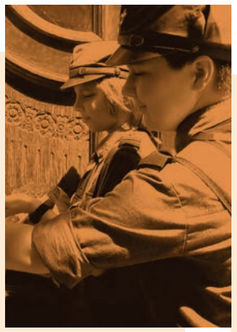
Zagraniczne Przystanki Historia w Europie

Zagraniczne Przystanki Historia w Stanach Zjednoczonych

Portal edukacyjny

EDUKACJA.IPN.GOV.PL

Historia dla każdego

- Konkursy i projekty
- Szkolenia dla nauczycieli
- Materiały edukacyjne
- Wystawy
- Multimedia
- Lekcje i warsztaty
- Program polonijny
- Rajdy i zajęcia terenowe

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Instytut Pamięci Narodowej
– Komisja Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu

Biuro Edukacji Narodowej
ul. Janusza Kurtyki 1
02-676 Warszawa

Warszawa 2021